

KONJUNKTUR TENDENSENE

MARS 1982

STATISTISK SENTRALBYRÅ Dronningensgate 16. Postboks 8131 Dep. Oslo 1. Tlf. (02) 4138 20

INNHold

Konjunkturtendensene i utlandet

- Sammenfatning
- Tabellvedlegg
- Diagramvedlegg

Konjunkturtendensene i Norge

- Sammenfatning
- Industriproduksjon
- Arbeidsmarked
- Industriinvesteringer
- Lagerutvikling
- Konsumeterspørsel
- Prisutvikling
- Utenriksøkonomi
- Tabellvedlegg
- Diagramvedlegg

KONJUNKURTENDENSENE I MARS

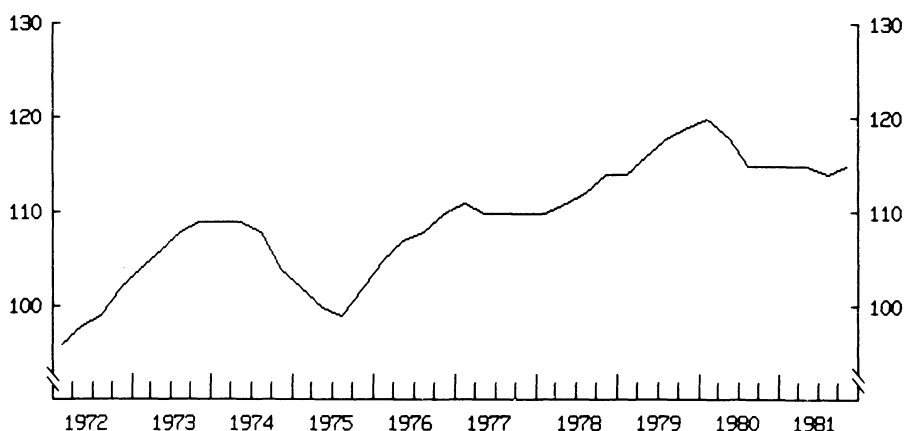
I V e s t - E u r o p a er konjunkturbildet fortsatt preget av stagnasjon eller bare svak vekst i samlet produksjon og etterspørsel. Investeringssetterspørselen er gjennomgående i nedgang, mens konsumetterspørselen viser tegn til å ta seg noe opp igjen i flere av de store landene. Vareeksporten fra EF-området til andre land er i god vekst og ventes både av OECD og andre organisasjoner å bidra til en moderat konjunkturoppgang i Vest-Europa i annet halvår 1982. - Industriproduksjonen endret seg lite gjennom 1981 for EF-landene under ett. Mot slutten av fjoråret var produksjonen i klar oppgang i Frankrike, men i svak nedgang i Vest-Tyskland. I Storbritannia passerte produksjonsindeksen et bunnpunkt omkring årsskiftet 1980/81 og tok seg noe opp gjennom 1981. Arbeidsløsheten tiltar fortsatt sterkt i de vesteuropeiske landene. I desember i fjor passerte tallet på arbeidsløse i EF-området under ett 10 millioner, svarende til en arbeidsløshetsprosent på 9,1. Økningen i arbeidsløsheten har gjennom de siste månedene vært særlig markert i Vest-Tyskland. Stigningstakten i konsumprisene er svakt avtakende i Italia og har også gått noe ned i Vest-Tyskland i de siste månedene. I Frankrike viser derimot konsumprisene tegn til tiltakende veksttakt, og for EF-landene samlet endrer prisstigningen seg fortsatt lite. - Rentenivået i Vest-Europa har gått noe ned gjennom de siste månedene. Denne utviklingen må ses i lys av nedgangen i rentenivået i USA mot slutten av fjoråret, men reflekterer trolig også at presset nedover på de vest-europeiske valutaene har avtatt som en følge av bedringen av landenes driftsbalanser.

I U S A er samlet produksjon og etterspørsel i kraftig nedgang. Konsumetterspørselen og boliginvesteringene viser til dels sterk svikt, og også investeringene utenom boliger peker nedover etter ordrestatistikken å dømme. Volumet av vareeksporten har vært i klar nedgang siden 1. kvartal 1981, blant annet som følge av oppgangen i kursen på dollar gjennom store deler av fjoråret.

- Industriproduksjonen, som var i moderat oppgang gjennom første halvår 1981, gikk ned med hele 17,7 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra august i fjor til februar i år. Arbeidsløsheten har vært sterkt økende siden i fjor sommer; i februar i år var tallet på arbeidsløse kommet opp i 9,6 millioner, om lag 1,6 millioner flere enn et halvt år tidligere. Arbeidsløshetsprosenten i februar var 8,8. Prisstigningen er igjen avtagende. I januar i år var konsumprisindeksen 8,2 prosent høyere enn ett år tidligere, og siden 1. kvartal 1980 har dermed stigningstakten i konsumprisene gått ned men hele 6 prosentpoeng.

I J a p a n er samlet produksjon og etterspørsel i oppgang, men veksttaket er moderat sammenlignet med tidligere år. De viktigste vekstimpulsene kommer trolig fortsatt fra utenlands- etterspørselen. Investeringssetterspørselen endrer seg gjennomgående lite, mens konsumetterspørselen er i nedgang etter detaljomsetningen å dømme. Industriproduksjonen var stort sett i god vekst gjennom 1981, og med en ledighetsprosent på 2,1 er arbeidsløsheten lav i forhold til i de andre store OECD-landene. Stigningstakten i konsumprisene avtok betydelig gjennom 1981; i januar i år var konsumprisindeksen 3,3 prosent høyere enn ett år tidligere.

1)
Industriproduksjonen i Vest-Europa.
Sesongkorrigert. 1975=100

1) Tallet for 4.kvartal 1981 bygger bare på oppgaver for de fire største landene.

TABELLVEDLEGG FOR UTLANDET

Tabell 1. Storbritannia, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Ordretilg. ¹⁾ Sesongkorr. 1975=100	Detaljoms- volum Sesongkorr. 1978=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 15/1-74=100
1 9 8 0					
Mars	98,2	100	104,6	1 411	252,2
April	98,1	91	104,5	1 456	260,8
Mai	96,7	93	103,7	1 495	263,2
Juni	96,6	95	104,0	1 542	265,7
Juli	95,5	87	104,5	1 609	267,9
August	93,3	90	105,0	1 697	268,5
September	92,0	70	103,5	1 791	270,2
Oktober	91,0	74	104,5	1 893	271,9
November	89,9	75	104,2	2 030	274,1
Desember	89,0	79	103,9	2 137	275,6
1 9 8 1					
Januar	88,3	90	108,1	2 228	277,3
Februar	89,2	85	106,1	2 304	279,8
Mars	88,7	114	105,7	2 381	284,0
April	88,7	86	104,5	2 452	292,2
Mai	88,1	84	104,1	2 515	294,1
Juni	89,9	99	105,3	2 552	295,8
Juli	89,4	98	104,7	2 582	297,1
August	89,7	95	105,7	2 626	299,3
September	90,4	76	105,9	2 673	301,0
Oktober	91,5	91	106,2	2 729	303,7
November	89,8	90	105,6	2 764	306,9
Desember	87,7		104,6	2 782	308,8
1 9 8 2					
Januar			107,0	2 829	310,6

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til investeringsvareindustrien fra innlandske kunder.

Tabell 2. Vest-Tyskland, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1976=100	Ordretilg. ¹⁾ Sesongkorr. 1976=100	Detaljoms- volum Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1976=100
1 9 8 0					
Februar	115	117,4	129	823	114,9
Mars	113	120,2	129	829	115,6
April	114	113,3	126	845	116,3
Mai	110	110,7	125	858	116,8
Juni	109	113,0	124	882	117,4
Juli	109	111,0	129	903	117,6
August	104	109,2	127	916	117,7
September	108	105,8	128	933	117,7
Oktober	107	110,2	129	962	117,9
November	104	104,6	128	992	118,6
Desember	109	110,7	126	1 036	119,3
1 9 8 1					
Januar	105	105,9	126	1 058	120,3
Februar	108	106,4	133	1 093	121,2
Mars	107	104,0	125	1 141	122,0
April	108	113,3	124	1 176	122,8
Mai	107	104,5	125	1 231	123,3
Juni	107	106,0	120	1 268	123,9
Juli	106	102,4	123	1 317	124,4
August	107	102,0	127	1 370	124,8
September	109	105,9	123	1 427	125,4
Oktober	106	98,4	126	1 476	125,8
November	108	102,5	125	1 522	126,4
Desember	105	103,4		1 561	126,8
1 9 8 2					
Januar	106			1 592	127,9
Februar				1 636	128,3

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til verkstedindustrien fra innenlandske kunder.

Tabell 3. Frankrike, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1970=100
1 9 8 0			
Januar	135	1 378	236,8
Februar	136	1 391	239,3
Mars	136	1 415	242,1
April	136	1 439	244,9
Mai	131	1 473	247,1
Juni	131	1 460	248,7
Juli	135	1 470	252,4
August	135	1 457	254,9
September	128	1 446	257,1
Oktober	131	1 442	259,9
November	129	1 476	261,7
Desember	133	1 515	264,0
1 9 8 1			
Januar	127	1 562	267,1
Februar	130	1 606	269,6
Mars	129	1 663	272,3
April	128	1 724	276,0
Mai	130	1 795	278,5
Juni	131	1 825	281,2
Juli	129	1 849	286,1
August	129	1 837	289,6
September	131	1 852	292,9
Oktober	131	1 877	296,5
November	131	1 896	299,2
Desember	133	1 902	301,0
1 9 8 2			
Januar		1 923	304,1
Februar		1 959	

Tabell 4. Italia, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Detaljoms.- volum Ukorrigert 1975=100	Arbeidsløshet Ukorrigert 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1975=100
1 9 8 0				
Mars	137,6	122,8		208,6
April	138,8	120,4	1 554	211,9
Mai	127,9	125,5		213,8
Juni	131,9	122,2		215,8
Juli	130,2	122,0	1 812	219,4
August	111,5	107,9		221,7
September	126,7	124,6		226,4
Oktober	128,6	127,3	1 722	230,3
November	133,6	123,2		235,1
Desember	125,6	173,9		238,2
1 9 8 1				
Januar	124,7	102,8	1 717	241,9
Februar	134,0	92,8		247,0
Mars	133,1	100,2		250,5
April	132,0	106,4	1 826	253,8
Mai	124,2	103,2		257,5
Juni	124,5	104,0		260,2
Juli	123,3		2 013	262,4
August	108,1			264,1
September	128,5			267,9
Oktober	124,9		2 096	273,2
November	133,2			277,8
Desember	125,1			280,7
1 9 8 2				
Januar				284,4
Februar				288,2

Tabell 5. S v e r i g e , konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1968=100	Ordretilg. Ukorrigert 1970=100	1) Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1.kv.1973=100	Arbeidsløshet Ukorrigert 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1980=100
1 9 8 0					
Mars	136	280		76	97,2
April	136	250		..	97,9
Mai	107	213	214,9	70	98,2
Juni	133	262		85	98,5
Juli	138	118		80	99,3
August	132	258	126,5	88	99,9
September	130	272		92	102,7
Oktober	128	290		92	104,2
November	131	268		96	104,8
Desember	127	295		86	105,2
1 9 8 1					
Januar	129	297		108	107,2
Februar	131	290		106	109,3
Mars	129	286		90	109,8
April	129	257		87	110,5
Mai	128	272		81	111,2
Juni	127	278		86	111,6
Juli	127	126		104	112,6
August	124	241		116	113,5
September	121	266		127	114,5
Oktober	122	309		133	115,0
November	123	267		128	115,4
Desember	123	301		125	114,9
1 9 8 2					
Januar				153	117,4
Februar				135	119,0

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til verkstedindustrien ekskl. skipsverft fra innenlandske kunder.

Tabell 6. U S A , konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1967=100	Ordretilg. Sesongkorr. Mrd.dollar	1) 2) Detaljoms.- volum Sesongkorr. Mrd.dollar	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1967=100
1 9 8 0					
Mars	152,0	22,59	32,4	6 714	239,8
April	148,0	22,16	31,5	7 370	242,5
Mai	143,5	20,23	31,0	8 059	244,9
Juni	140,2	21,11	31,4	8 024	247,6
Juli	139,3	23,52	32,1	8 330	247,8
August	141,2	21,28	32,0	8 239	249,4
September	143,9	22,52	32,0	8 024	251,7
Oktober	146,5	21,63	32,1	8 109	253,9
November	148,9	23,35	32,3	8 066	256,2
Desember	150,4	24,66	32,3	7 899	258,4
1 9 8 1					
Januar	151,1	24,82	32,8	8 022	260,5
Februar	151,2	21,19	33,0	7 965	263,2
Mars	151,6	24,46	33,0	7 958	265,1
April	152,0	24,72	32,2	7 899	266,8
Mai	152,8	23,87	31,8	8 248	269,0
Juni	152,4	23,23	32,2	8 004	271,3
Juli	153,2	24,23	31,9	7 824	274,4
August	153,2	24,70	32,0	7 978	276,5
September	151,1	23,03	31,7	8 236	279,3
Oktober	148,0	21,00	31,2	8 669	279,9
November	145,0	23,26	31,1	9 100	280,7
Desember	141,7	22,76	31,1	9 571	281,5
1 9 8 2					
Januar	137,6			9 298	
Februar	140,1			9 575	

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til investeringsvareindustrien.

2) 1967-priser.

Tabell 7. J a p a n , konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Ordretilg. ¹⁾ Sesongkorr. Mrd.yen	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1975=100
1 9 8 0				
Februar	147,2	689	1 000	132,8
Mars	142,2	620	1 090	133,6
April	144,5	740	1 130	136,1
Mai	142,6	943	1 110	137,3
Juni	141,8	711	1 120	138,0
Juli	141,9	749	1 160	138,0
August	136,3	690	1 160	137,6
September	141,2	708	1 160	140,1
Oktober	142,6	1 035	1 180	140,4
November	140,7	733	1 270	140,6
Desember	143,0	978	1 230	140,1
1 9 8 1				
Januar	144,2	756	1 190	141,5
Februar	145,1	796	1 220	141,3
Mars	143,9	836	1 260	142,0
April	144,6	783	1 310	143,1
Mai	141,9	790	1 350	144,3
Juni	145,4	741	1 340	144,5
Juli	147,1	612	1 250	144,1
August	142,8	693	1 160	143,2
September	148,3	735	1 280	145,6
Oktober	150,5	853	1 270	146,1
November	150,3	688	1 250	145,7
Desember	149,8 f			146,1
1 9 8 2				
Januar	150,5 f			146,1

1) Verdien av tilgangen på nye ordrer til maskinindustrien fra innenlandske kunder.
f: Foreløpige tall.

Tabell 8. Bruttonasjonalprodukt i utvalgte land

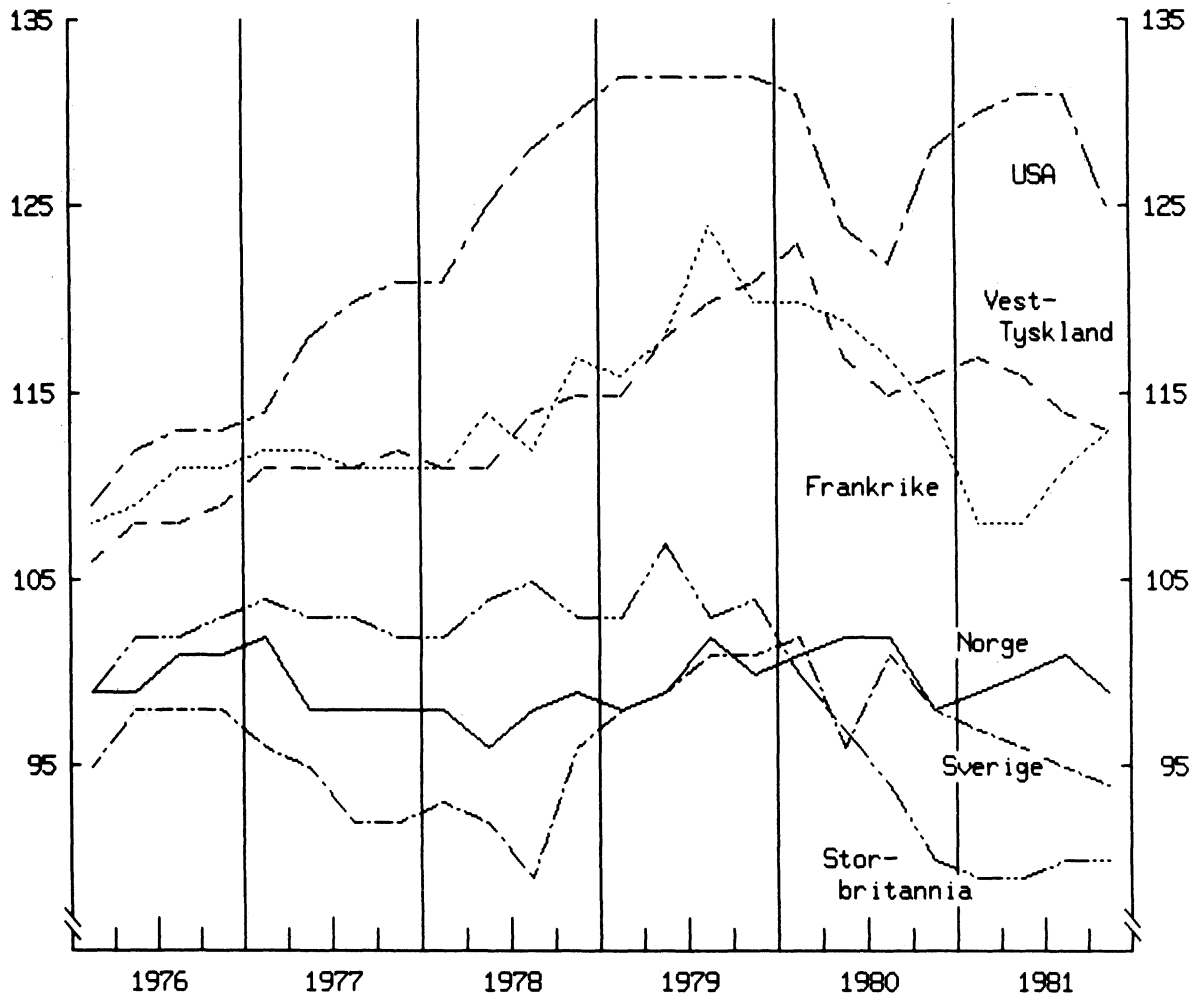
Prosentvis volumendring fra foregående år

	1976	1977	1978	1979	1980	1981 anslag	1982 prognose
Danmark	7	2	1 1/4	3	- 1/4	- 1/4	3 1/4
Frankrike	5 1/4	3	3 3/4	3 1/2	1 1/4	1/2	3 1/2
Italia	6	2	2 3/4	5	4	0	1
Japan	5 1/4	5 1/4	5	5 1/2	4 1/4	3 3/4 ¹⁾	3 3/4
Norge	6 3/4	3 1/2	4 1/2	4 1/2	3 3/4	3/4 ¹⁾	0
USA	5 1/2	5 1/2	4 1/2	2 3/4	- 1/4	1 3/4	- 1/2
Storbritannia	3 1/2	1 1/4	3 1/4	1 1/2	-1 3/4	-2	1/4
Sverige	1 1/4	-2	1 1/4	4	1 1/2	0	1 1/2
Vest-Tyskland	5 1/4	3	3 1/4	4 1/2	1 3/4	-1	1 1/4

K i l d e : OECD og nasjonale opplysninger.

1) Foreløpig nasjonalregnskapstall.

Industriproduksjon uten bergverksdrift og kraftforsyning i utvalgte land.
Sesongkorrigert. 1975=100.
Beregnet på grunnlag av OECD Main Economic Indicators.

I Norge har samlet etterspørsel og produksjon bare vist små endringer i de siste månedene. Den konjunkturbestemte utenlandsetterspørselen øker bare svakt i volum, og den innenlandske investerings- etterspørselen gir neppe lenger sterke vekstimpulser, selv om industriinvesteringene fortsatt var i oppgang mot slutten av fjoråret. Konsumvareetterspørselen ser ut til å ha tatt seg litt opp utover høsten og vinteren. Industriproduksjonen har endret seg lite, men arbeidsløsheten er fortsatt i oppgang og har nådd et uvanlig høyt nivå etter norske forhold. Men den er fortsatt lav etter internasjonal målestokk.

Utviklingen fremover avhenger først og fremst av om OECD's prognoser om et moderat oppsving i løpet av 1982 vil slå til og av utviklingen i Norges markedsandeler. Det synes nå som om det mest sannsynlige alternativ for utviklingen av Vest-Europas økonomi i 1982 er at et omslag mot en moderat konjunkturoppgang først vil inntre tidligst fra sommeren av. Men norsk eksport vil trolig reagere svært raskt ved tidlige tegn på konjunkturomslag ute; lagrene i utlandet av konjunkturfølsomme varer som utgjør en stor del av norsk eksport er - etter de opplysninger som foreligger - blitt betydelig redusert i løpet av de siste år, blant annet som følge av det høye rentenivået. Lagerkjøp i utlandet med sikte på å møte en kommende produksjonsoppgang vil øyeblikkelig stimulere norsk eksport.

Men vilkåret for dette er at våre markedsandeler ikke blir for sterkt redusert. En faktor som betyr mye for utviklingen av markedsandelene er utfallet av det kommende inntektsoppgjøret, men en rekke andre forhold vil også være av betydning, f.eks. utviklingen av valutakursene, energiprisene og råvareprisene. Teknologiske endringer og strukturelle endringer i industrien - f.eks. i forholdet mellom kapitalintensive og arbeidskraftintensive industrigrupper vil - kanskje på noe lenger sikt - også spille inn. Det samme gjelder endringer i fordelingen av eksporten på kundeland; importkapasiteten har vist seg å utvikle seg temmelig forskjellig i ulike land eller grupper av land. Det er videre grunn til å peke på at Norges totale andel av verdensmarkedet til en viss grad kan være konjunkturbestemt.

Innenlandsetterspørselen vil neppe gi vekststimulanser av betydning i de nærmeste månedene fremover. Industriens investeringssetterspørsel er trolig i ferd med å passere en topp; Statistisk Sentralbyrås siste investeringsundersøkelse peker mot betydelig nedgang både i investeringene i industri og i oljevirkosomhet fra 1981 til 1982. Den private konsumetterspørselen vil neppe få vesentlige vekstimpulser før resultatet av inntektsoppgjøret foreligger. Men det er uvisst i hvilken grad inntekstøkningen vil stimulere norsk produksjon. Offentlig konsum vil etter alt å dømme gi betydelig svakere vekstimpulser i år enn i fjor. - Alt i alt synes det mest rimelig å vente bare små endringer i etterspørsel og produksjon i den nærmeste tiden fremover, men på litt lengere sikt kan det på visse vilkår være håp om en moderat - og i hovedsak eksportledet - norsk konjunkturoppgang.

I n d u s t r i p r o d u k s j o n e n endret seg lite i månedene omkring siste årsskifte etter de siste sesongkorrigerte indekstallene å dømme. Som nevnt i forrige oversikt gikk industriproduksjonen en del opp gjennom første del av fjoråret, men viste svakere tall mot slutten av året, Sent på våren og forsommeren i fjor viste indeksen uvanlig kraftige svingninger (se figur 1.1).

Oppgangen i årets første måneder kan gjenspeile en noe sterkere eksportøkning fra første til annet kvartal i fjor enn i de foregående kvartalene (se figur 9.2). Som nevnt i forrige oversikt ser det ut til at eksportørene i større grad enn tidligere lar endringer i eksportvolumet slå direkte ut i produksjonen og i mindre grad i lagerjusteringer enn tidligere; det var kraftig øking i eksportvareproduksjonen i samme tidsrom (se figur 1.2). De kraftige svingningene i samlet industriproduksjon fra mai til juni, med uvanlig høye tall i mai og uvanlig lave tall i juni, henger trolig sammen med at pinsen falt i juni i fjor. Nedgangen i samlet industriproduksjon siden i fjor sommer gjenspeiler også i første rekke variasjoner i eksportvareproduksjonen (se figur 1.2), som viser en svært markert bølgebevegelse i løpet av året. Nedgangen i norsk eksportvareproduksjon i siste del av 1981 og de første vintermånedene 81/82 reflekterer utviklingen i metallproduksjonen. Treforedlingseksporten var i oppgang gjennom 1981, og eksporten av kjemiske råvarer og produkter sett under ett endret seg stort sett lite. For produksjon av ikke-jernholdige metaller er det klart at tilfeldige forhold i stor grad har trukket produksjonen ned. Blant slike faktorer kan nevnes skaden på aluminiumsverket på Karmøy som følge av

uvær og sterke tilfeldige svingninger i nikkelproduksjonen. Videre har nedleggingen av et aluminiumsverk påvirket produksjonstallene for høst- og vintermånedene. På den annen side er det neppe grunn til å regne med noe umiddelbart oppsving i metallproduksjonen i de nærmeste månedene, bortsett kanskje fra en viss reaksjon etter de tilfeldig uvanlig lave januartallene; markedsforholdene synes fortsatt å være ugunstige både for jern, stål og ferrolegeringer og for aluminium. Men lagrene i utlandet av slike konjunkturfølsomme norske eksportvarer er forholdsvis lave, bl.a. som følge av det høye rentenivået. Ved de første tegn til konjunkturoppgang ute kan en derfor vente rask reaksjon fra norsk eksport.

Tilsynelatende har samlet konsumvareproduksjon hatt en forholdsvis gunstig utvikling gjennom 1981 (se figur 1.2), men går en ned på de enkelte industrigruppene, er bildet adskillig mørkere. Produksjonen av tekstil- og bekledningsvarer gikk sterkt ned gjennom storparten av fjoråret. Også møbelproduksjonen viste nedgang, mens næringsmiddelsproduksjonen neppe endret seg mye når en ser bort fra tilfeldige variasjoner og sesongsvingninger. Den tilsynelatende uoverensstemmelsen mellom de sesongkorrigerte kurvene for de enkelte konsumvaregruppene og kurven for samlet konsumvareproduksjon kan henge sammen med at de førstnevnte viser utviklingen av bruttoproduktet (bearbeidingsverdien) og den sistnevnte kurven bruttoproduksjon (inkludert råvareinnsatsen).

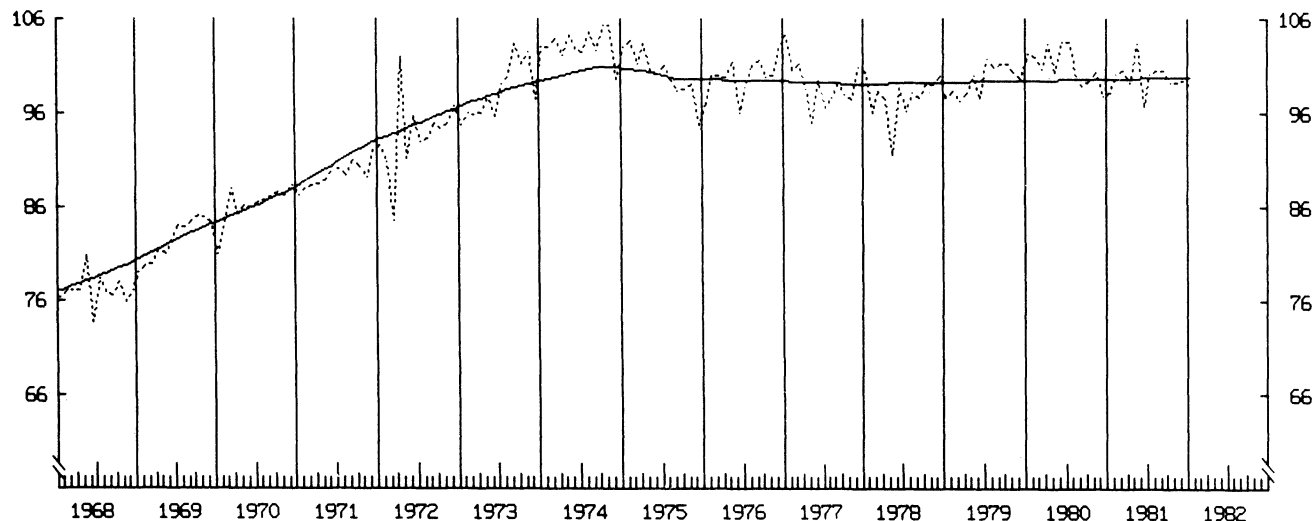
Investeringsvareproduksjonen gikk gjennomgående noe opp gjennom storparten av 1981, men produksjonskurven (figur 1.2) flatet ut utover høsten 1981 og vinteren 81/82. Produksjon av verkstedprodukter sett under ett endret seg lite gjennom 1981, mens produksjon av transportmidler stort sett var i svak oppgang.

Sammenlignet med samme periode året før lå industriproduksjonen i tremånedersperioden november-januar 0,5 prosent høyere enn i samme periode i fjor. I samme tidsrom økte indeksen for oljeutvinning, industri, bergverksdrift og kraftforsyning sett under ett med 2,7 prosent, særlig som følge av sterk økning for kraftforsyning.

Figuren nedenfor illustrerer at konjunkturbølgene i samlet industriproduksjon etter 1975 har svingt omkring en praktisk talt vannrett "trend". Den viser også at konjunkturtoppen i 1. kvartal 1980 ble fulgt av en klar nedgang i resten av året, men at konjunkturtendensen gjennom 1981 var uklar.

VOLUMET AV INDUSTRIPRODUKSJONEN.

Sesongkorrigert serie med innlagt trend. 1975=100.

Tallet på registrerte arbeidsløse passerte et bunnpunkt i løpet av vinteren 1980 (figur 2.1), altså omtrent samtidig med at industriproduksjonen passerte konjunkturtoppen. Siden våren 1980 har arbeidsløsheten stort sett vært i klar oppgang, når en ser bort fra sesongsvingninger og tilfeldige variasjoner. Ved utgangen av februar i år var det registrert vel 38 000 helt arbeidsløse ved arbeidskontorene (ukorrigert for sesongsvingninger), dvs. om lag 7 000 fler enn ett år tidligere, og hele 13 000 fler enn to år tidligere. Arbeidsløshetsprosenten var 2,3 ved utgangen av februar, mot 1,9 ett år tidligere og 1,5 to år tidligere. Sett i internasjonalt perspektiv er arbeidsløsheten i Norge likevel fortsatt forholdsvis lav. - Det sesongkorrigerte tallet på ledige plasser var i oppgang fram til 1980 (figur 2.1), men har senere stort sett gått noe ned, når en ser bort fra tilfeldige svingninger. Ukorrigert for sesongsvingninger (men korrigert for virkninger utvidet meldeplikt) var tallet på ledige plasser registrert ved arbeidskontorene ved utgangen av februar 5 600, mot 5 800 på samme tidspunkt i fjor.

Tallet på personer berørt av permisjoner og innskrenkninger var ved utgangen av februar ca. 13 200, eller vel 2 100 fler enn på samme tid i fjor. For mannlige sysselsatte var økningen 2 560, mens det var 437 færre kvinner som ble berørt av permisjoner og innskrenkninger i februar i år enn i februar i fjor.

Et eventuelt konjunkturomslag oppover i Vest-Europa i løpet av 1982 vil isolert sett kunne trekke i retning av nedgang i arbeidsløsheten. Men det er grunn til å tro at det i første omgang stort sett vil være mindre arbeidskraftintensive næringer som vil bli berørt av omslaget, og det er også rimelig å regne med at bedrifter som har holdt på arbeidskraften gjennom de dårlige konjunkturerne vil vente en tid etter omslaget med å øke arbeidsstokken. Videre kan det ventes at tilbudet av arbeidskraft fortsatt vil vise en stigende trend, både som følge av utviklingen av befolkningens aldersfordeling, og kanskje også som følge av fortsatt øking i tilbudet av kvinnelig arbeidskraft. Den offentlige sektor kan neppe ventes å absorbere arbeidskraftoverskuddet i samme grad som tidligere. Med uendret arbeidsmarkedspolitikk kan en derfor alt i alt neppe regne med nedgang i arbeidsløsheten i 1982, når en ser bort fra sesongvariasjoner og tilfeldige svingninger; en fortsatt øking fortoner seg som mer sannsynlig.

Etter Statistisk Sentralbyrås siste investeringsundersøkelse (fra februar) økte investeringene i industrien fra 7,0 milliarder kroner i 1980 til 8,4 milliarder kroner i 1981, eller med vel 20 prosent regnet i verdi. Dette innebærer en betydelig oppgang også regnet i volum. Investeringsøkningen omfattet de fleste industrigruppene. Særlig sterk var den for produksjon av ikke-jernholdige metaller, der investeringsutgiftene ble praktisk talt dobbelt så høye i 1981 som året før. Det var særlig en kraftig øking i investeringene i aluminiumsindustrien som slo ut her. Investeringene i kraftforsyning økte fra 6,0 milliarder kroner i 1980 til 6,9 milliarder kroner i 1981, mens investeringene i bergverksdrift (hovedsaklig olje- og gassutvinning) økte meget sterkt, fra 6,5 milliarder kroner til hele 17,2 milliarder kroner. Den sterke stigningen har sammenheng med at Statfjord B-plattformen ble tauet ut i 1981.

Nye sesongkorrigerte tall for verdien av industriinvesteringene viser at en topp likevel ikke ble passert i fjor sommer; en slik mulighet ble antydnet i forrige oversikt. Industriinvesteringene var i sterk oppgang gjennom hele 1981, bortsett fra mellom 2. og 3. kvartal. (Se figur 5.1).

Industribedriftens anslag i november for investeringene neste år pleier å ligge betydelig lavere enn de investeringer som faktisk viser seg å finne sted, mens anslagene for samme år i februar i gjennomsnitt for perioden 1968 - 1981 svarte omtrent til de faktiske investeringer. Oppjusteringen av anslagene for 1982 fra november i fjor til februar i år var omtrent like sterk som vanlig.

For året 1982 peker industribedriftens februaranslag mot klar nedgang i verdien av industriinvesteringene fra året før. Men usikkerhetsmarginen er stor når det gjelder styrken av nedgangen; med utgangspunkt i tidligere erfaringer (årene 1968 - 1981) vil industriinvesteringene i 1982 komme opp i mellom 6,7 milliarder kroner og 8 milliarder kroner. Dette svarer til en nedgang på mellom

5 prosent og 21 prosent regnet i verdi¹⁾, og en enda sterkere nedgang regnet i volum. Særlig sterk ventes nedgangen - regnet både i volum og verdi - å bli for investeringer i treforedling. Derimot ventes investeringene i kjemisk industri å ville ligge betydelig høyere i 1982 enn i 1981.

Også investeringene i olje- og gassutvinning var i februar ventet å ville gå betydelig ned - fra 16,7 milliarder kroner i 1981 til om lag 13 milliarder i 1982. Den sterke nedgangen henger sammen med at Statfjord B-plattformen ble tauet ut i 1981. Investeringene i kraftforsyning ble antatt å ville ligge på nær 7 milliarder kroner i begge årene, dvs. noe lavere i 1982 enn i 1981 regnet i volum.

De samlede v a r e l a g r e i industri og engroshandel endret seg stort sett lite gjennom 1981. Etter de siste tallene som nylig er offentliggjort - og som gjelder 4. kvartal i fjor - lå totalindeksen for samlet lagervolum 1,6 prosent høyere enn ett år tidligere. - Eksportvarelagrene passerte et bunnpunkt ved årsskiftet 1979/80 (se figur 6.1)²⁾, og indeksen for eksportvarelagrene gikk betydelig opp gjennom de tre første kvartalene av 1980. Økningen hang sammen med svikt i den tradisjonelle vareeksporten; mange eksportbedrifter valgte å produsere for lager fremfor å la nedgang i eksportvolumet slå fullt ut i produksjonen. Senere har eksportvarelagrene bare endret seg lite, men gjennomgående med en tendens til svak oppgang, særlig som følge av dårlige markedsforhold for metaller; lagrene av ikke-jernholdige metaller lå 14 prosent høyere ved utgangen av 1981 enn ett år tidligere og 10 prosent høyere enn ett kvartal tidligere (ukorrigert for sesongsvingninger). Eksporten av jern og stål holdt seg derimot bedre oppe, og lagrene har for denne varegruppen bare vist små endringer. For treforedling ser markedsforholdene ut til å ha bedret seg noe, med en viss eksportopp- gang - i hvert fall regnet i verdi - men produksjonen har også økt betydelig; lagrene av tre og treforedlingsprodukter sett under ett lå betydelig høyere ved siste årsskifte enn ett år tidligere, men gikk noe ned i løpet av siste kvartal (ukorrigert for sesongsvingninger). For gjødding har markedsforholdene vært svært dårlige, med sterk lageropp- gang. - Importvarelagrene passerte en topp i 4. kvartal 1980³⁾, og har senere stort sett vært i nedgang. - Lagrene av norskproduserte varer for hjemmemarkedet endret seg bare lite gjennom 1981.

-
- 1) Det er her sett bort fra at det eksepsjonelle året 1976, da februaranslaget lå hele 20 prosent høyere enn det som viste seg å bli de faktiske utførte investeringer det året.
  - 2) Kurven for eksportvarelagrene i figur 6.1 viser at disse har en tendens til å passere toppunktene noe før industriproduksjonen passerer bunnpunktene og bunnpunktene noe før industriproduksjonen passerer toppen. Toppen i eksportvarelagrene i 3. kvartal 1975 ble etterfulgt av en bunn i industriproduksjonen et kvartal senere. Omtrent det samme gjaldt toppen i eksportvarelagrene i 4. kvartal 1977 (tidfestet til midt i platået fra 3. kvartal 1977 til 1. kvartal 1978). Bunnpunktet i eksportvarelagrene i 4. kvartal 1976 falt om lag samtidig som toppen for industriproduksjonen, mens bunnpunktet for eksportvarelagrene i 4. kvartal 1979 ble etterfulgt av en topp i industriproduksjonen 1 - 2 kvartaler senere. I gjennomsnitt for perioden 1961 - 1980, som for eksportvarelagrene omfattet fem topper og fem bunnpunkter, ble - etter nye undersøkelser som Statistisk Sentralbyrå har foretatt - topper og bunnpunkter for industriproduksjonen passert 0-1 kvartal og 1-2 kvartaler etter henholdsvis bunnpunkter og topper for eksportvarelagrene. Men spredningen omkring disse gjennomsnittstallene var forholdsvis stor, selv om det bare var i to tilfeller at vendepunktet ble passert litt senere for eksportvarelagrene enn for industriproduksjonen.
  - 3) Nye undersøkelser som Statistisk Sentralbyrå har foretatt tyder på at de konjunkturelle vendepunktene i importvarelagrene har en forholdsvis stabil "ledelse" på de motsatte vendepunktene i industriproduksjonen. I løpet av siste 20-årsperiode ble konjunkturtoppene i importvarelagrene i gjennomsnitt passert om lag 5 kvartaler før konjunkturbunnene i industriproduksjonen og konjunkturbunnene i importvarelagrene om lag 3-4 kvartaler før konjunkturtoppene i industriproduksjonen. Den siste konjunkturtoppen i industriproduksjonen i første eller annet kvartal 1980 fulgte etter en bunn i importvarelagrene i 3. kvartal 1979, og den foregående bunn i industriproduksjonen i 2. kvartal 1978 fulgte etter en topp i importvarelagrene i 2. kvartal 1977. Siste topp i importvarelagrene ble som nevnt passert i 4. kvartal 1980. Hvis det tidligere konjunkturmønsteret blir fulgt skulle bunnpunktet i industriproduksjonen være passert tidligst i 4. kvartal 1981 og senest 2. - 3. kvartal 1982. Men konjunkturførholdene i 1982 er så spesielle - med utsikt til bare en forsinket og svært moderat konjunkturopp- gang i Vest-Europa og stor uvisshet om utviklingen av Norges markedsandeler - at det er svært uvisst om det vanlige konjunkturmønsteret vil bli fulgt.

Utviklingen av detaljomsetningen tyder på at veksten i k o n s u m e t t e r s p ø r s e l e n fortsatt er moderat, selv om den trolig tok seg noe opp i løpet av høsten og vinteren. Den sesongkorrigerede indeksen for detaljomsetningsvolumet endret seg bare lite gjennom første halvår i fjor (figur 7.1), men steg med 2 prosent fra tremånedersperioden august-oktober til november-januar. Stigningen ivareetterspørselen mot slutten av fjoråret hang trolig sammen med forventninger om sterkere prisstigning etter opphevelsen av prisstoppen og de varslede avgiftsøkninger og subsidiereduksjoner. Sesongkorrigerede oppgaver viser betydelig stigning i omsetningsvolumet for blant annet gruppen møbler og innbo og gruppen motorkjøretøyer og bensin utover høsten og vinteren. - Sammenlignet med samme periode året før viste detaljomsetningsvolumet i november-januar en økning på 2,5 prosent. Stigningen omfattet de fleste viktige grupper av forbruksvarer, men var særlig sterk for varige forbruksvarer. Nærings- og nytelsesmidler viste derimot nedgang i omsetningsvolumet, og for beklednings- og tekstilvarer var stigningen svært moderat. Med uendret sparerate er det neppe grunn til å anta at konsumetterspørselen vil få vekstimpulser av betydning i de nærmeste månedene fremover. Utviklingen av konsumetterspørselen utover sommeren og høsten er uvisst; den vil i stor grad avhenge av utfallet av det kommende inntektsoppgjøret.

Som nevnt i forrige oversikt gjorde k o n s u m p r i s e n e som vanlig et hopp oppover (se figur 8.1) fra desember til januar, i første rekke som følge av økning i offentlige avgifter og reduksjon av subsidiene. Stigningen fra desember til januar på hele 3,0 prosent var den sterkeste månedlige stigningen siden merverdiavgiften ble innført i januar 1970. Fra januar til februar var stigningen i konsumprisindeksen adskillig svakere (0,7 prosent). (Se tabellen nedenfor). Også i februar bidro matvareprisene (+1,4 prosent) sterkest til stigningen i totalindeksen. Delindeksen for klær og skotøy steg enda sterkere (2 prosent), men bidrog mindre til stigningen i totalindeksen fordi denne delindeksen inngår med betydelig mindre vekt. Lavere bensinpriser ga litt lavere prisindeks for gruppen reiser og transport i februar enn i januar.

Stigning i konsumprisene

	Vekt (i prosent)	Endring i prosent	
		Jan. 1982- feb. 1982	Feb. 1981- feb. 1982
Total	100,0	0,7	11,9
Matvarer	19,8	1,4	15,9
Drikkevarer og tobakk	3,8	0,3	17,9
Klær og skotøy	10,0	2,0	9,3
Bolig, lys og brensel	16,4	-	11,4
Møbler og husholdningsartikler	9,5	1,3	11,6
Helsepleie	2,2	-	5,4
Reiser og transport	19,7	-0,3	10,7
Fritidssysler og utdanning	11,3	0,3	8,4
Andre varer og tjenester	7,3	1,4	13,9

- Sammenlignet med samme måned året før viste totalindeksen for februar en økning på hele 11,9 prosent. Denne sterke stigningen henger sammen både med opphevelsen av prisstoppen fra utgangen av 1981 (satt i verk i august 1981) og med avgiftsforhøyelsene og subsidiereduksjonene ved siste årsskifte. Blant de enkelte vare- og tjenestegruppene som går inn i konsumprisindeksen var prisstigningen fra februar i fjor til februar i år særlig sterk for gruppene matvarer (15,9 prosent) og drikkevarer og tobakk (17,9 prosent). Stigningen for disse to gruppene må i stor grad sees på bakgrunn av avgiftsforhøyelsene og subsidiereduksjonene.

For hele Vest-Europa under ett ventet OECD i sin desemberoversikt en stigning i deflatoren for det private konsum på 10 3/4 prosent fra 1981 til 1982 og på om lag 8 prosent for Norges viktigste markedsland. Om vi forutsetter - selvfølgelig helt urealistisk - at den norske konsumprisindeksen for februar holder seg uendret gjennom resten av året, vil dette likevel innebære en prisstigning fra 1981 til 1982 på vel 7 prosent. Dette innebærer at det selv med et moderat inntektsoppgjør vil bli vanskelig å unngå høyere prisstigning i Norge enn i våre viktigste markedsland i 1982.

Verdien av den tradisjonelle v a r e e k s p o r t e n (det vil si vareeksporten regnet uten eksport av skip, oljeplattformer, råolje og naturgass) gikk litt ned gjennom første halvår 1980, men har senere stort sett vært i oppgang. Den endrer seg imidlertid nå bare lite, når en ser bort fra de tilfeldige høye tallene for oktober og november (se figur 9.1) og vanlige sesongsvingninger. Fra fire-månedersperioden juli-oktober til november-februar økte eksportverdien med 2,2 prosent.

Sesongkorrigerte oppgaver for eksportverdien for de viktigste konjunkturfølsomme varegruppene viser at det i første rekke var eksporten av ikke-jernholdige metaller som bidro til utflatingen i kurven for eksportverdien (figur 9.1) i annet halvår i fjor. Denne varegruppen har vist markert eksportnedgang siden i fjor sommer. Til dels kan årsaken til dette være at nikkeleksporten viste uvanlig lave tall i siste halvår i fjor. Aluminiumseksporten økte - etter sesongkorrigerte oppgaver - betydelig gjennom de tre første kvartalene av 1981 etter nedgangen året før, men mot slutten av fjoråret viste den tegn til svikt. Eksporten av jern og stål var derimot stort sett i oppgang gjennom hele fjoråret, og det samme gjaldt treforedlingsprodukter. For kjemiske produkter sett under ett har eksportverdien bare steget svakt siden sommeren 1980.

Sammenlignet med samme periode året før økte verdien av samlet vareeksport i tremånedersperioden november-januar¹⁾ med 1,9 milliarder kroner, eller med 8 prosent (se tabellen nedenfor). Stigningen skyldtes betydelig oppgang i tradisjonell vareeksport (1,5 milliarder kroner, eller 13 prosent) og i eksporten av naturgass (1,2 milliarder, eller 29 prosent). Den sterke stigningen i den tradisjonelle vareeksporten må til dels sees på bakgrunn av det tilfeldig høye eksporttallet for november 1981. For tremånedersperioden desember-februar var stigningen fra samme periode året før 8 prosent. Råoljeeksporten har i høst- og vintermånedene stort sett vært betydelig lavere enn ett år tidligere, mens eksporten av naturgass har fortsatt å øke sterkt. I desember-februar lå eksporten av råolje direkte fra feltet om lag en halv milliard kroner (-6 prosent) lavere enn ett år tidligere, mens eksporten av naturgass i samme periode økte med 1,6 milliarder (+38 prosent).

Verdien av vareeksporten i november-januar

	1980/81 Milliarder kroner	1981/82 Milliarder kroner	Endring	
			Milliarder kroner	Prosent
Tradisjonell vareeksport ¹⁾	11,6	13,1	+1,5	+13
Eksport av råolje	7,9	7,3	-0,6	-7
Eksport av naturgass	4,1	5,4	+1,2	+29
Eksport av oljeplattformer mv.	0,0	0,1	+0,0	-
Eksport av skip	1,4	1,1	-0,2	-18
Vareeksport i alt	25,1	27,0	+1,9	+8

1) Vareeksport utenom eksport av skip, oljeplattformer mv., råolje og naturgass.

Blant de tradisjonelle eksportvarene økte eksportverdien i november-januar sterkt for fisk og fiskehermetikk. Også eksportverdien for jern og stål og treforedlingsprodukter steg betydelig, mens den bare endret seg lite for kjemiske produkter og ikke-jernholdige metaller.

Det foreligger ingen nye tall for eksportprisene.

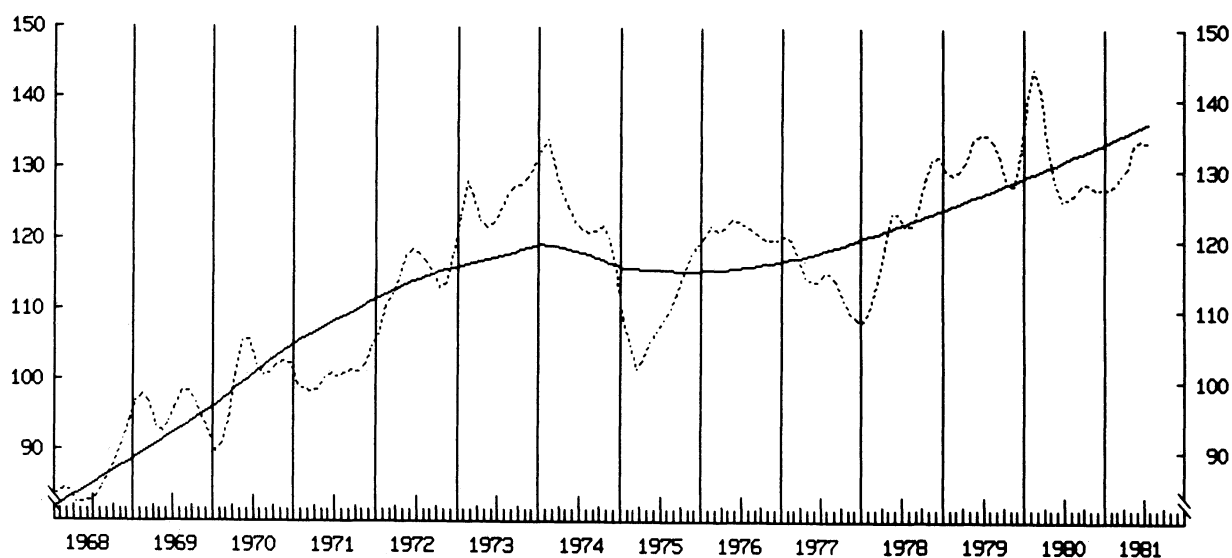
1) Januar er den siste måneden med eksportoppgaver for skip.

Heller ikke for volumet av vareeksporten er det offentliggjort nye tall siden forrige oversikt. Etter den sesongkorrigerte kurven for volumet av den tradisjonelle vareeksporten (dvs. vareeksporten regnet uten eksport av skip, oljeplattformer mv., råolje og naturgass) passerte eksportvolumet en bunn sommeren 1980 (se figur 9.2) og har vært i moderat oppgang senere. Den sesongkorrigerte eksportverdien lå i 4. kvartal i fjor - som er det siste kvartalet en har tall for - 5,6 prosent over bunnpunktet fem kvartaler tidligere. Eksportkurven viste imidlertid tendens til utflating i løpet av annet halvår i fjor. Men om en går ut fra at OECD's prognoser for konjunkturutviklingen i Vest-Europa i 1982 og første halvår 1983 vil holde, er det likevel neppe grunn til å vente varig stagnasjon eller nedgang i eksportvolumet; det vil da trolig ta seg opp igjen i løpet av året, forutsatt at våre markedsandeler ikke blir for sterkt redusert. Dette vil blant annet avhenge av det kommende inntektsoppgjøret.

Figuren nedenfor, som viser den sesongkorrigerte kurven for volumet av den tradisjonelle vareeksporten med innlagt trend¹⁾ tyder på at det konjunkturrelle bunnpunkt for vareeksporten først ble passert omkring årsskiftet 1980/81; avstanden fra trenden var her størst²⁾. Figuren illustrerer ellers at trenden i eksportvolumet har tatt seg noe opp igjen de siste årene etter nedgang eller bare svært svak vekst i perioden 1974-1976.

VOLUMET AV TRADISJONELL VAREEKSPORT.

Sesongkorrigert serie med innlagt trend. 1970=100

1) Beregnet etter den såkalte "phase-average"-metoden, som bl.a. OECD benytter.

2) Uoverensstemmelsene mellom den sesongkorrigerte kurven i figuren ovenfor og i figur 9.2 henger sammen med at den sistnevnte kurven viser utviklingen av kvartalsindeksen, mens den førstnevnte er bygd på beregnede månedstall.

Den sesongkorrigerte verdien av den tradisjonelle v a r e i m p o r t e n (regnet uten skip og oljeplattformer) endret seg lite gjennom 1980 og første halvår i fjor, men var i klar oppgang utover sommeren og høsten (se figur 9.1). Mot slutten av året og utover vinteren i år viste importkurven imidlertid tendens til utflating. Den forholdsvis sterke økningen sommeren og høsten 1981 hang i stor grad sammen med høy import av råolje.

Sammenliknet med samme periode året før økte verdien av vareimporten i tremånedersperioden november-januar med 2,5 milliarder kroner, eller med 14 prosent (se tabellen nedenfor). Her er verken verdien av skip, oljeplattformer eller råolje regnet med; disse postene, som tidvis kan komme opp i store beløp, viser ofte sterke tilfeldige svingninger. Samlet vareimport økte i samme tidsrom med 3,7 milliarder kroner, eller med 17 prosent. Skipsimporten steg med hele 1,6 milliarder, mens importen av råolje og oljeplattformer gikk noe ned.

Verdien av vareimporten i november-januar

	1980/81 Milliarder kroner	1981/82 Milliarder kroner	Endring	
			Milliarder kroner	Prosent
Tradisjonell vareimport uten skip, oljeplattformer og råolje	18,4	21,0	+2,5	+14
Import av råolje	1,8	1,5	-0,4	-20
Import av oljeplattformer mv.	0,4	0,2	-0,1	-39
Import av skip	0,4	2,0	+1,6	+408
Vareimport i alt	21,0	24,7	+3,7	+17

Blant de enkelte importvarene utenom skip viste biler særlig sterk stigning i importverdien i november-januar i forhold til samme periode ett år tidligere. Også importverdien for malmer mv., jern og stål og maskiner gikk en del opp. For industrielle råvarer unntatt brenselstoffer endret derimot importverdien seg lite.

Det foreligger ingen nye volum- eller pristall for vareimporten. Verdiutviklingen utover høsten og vinteren kan tyde på at tendensen til utflating i kurven for volumet av tradisjonell vareimport (se figur 9.2) som viste seg mot slutten av fjoråret har fortsatt utover vinteren.

TABELLVEDLEGG FOR NORGE

Tabell 1. Industriproduksjon. Endring i sesongkorrigert indeks fra foregående tremånedersperiode. Prosent

	1981/82			
	Febr.-april	Mai-juli	Aug.-okt.	Nov.-jan.
Bergverksdrift ¹⁾ , industri og kraftforsyning	3,0	0,1	-0,1	0,0
Bergverksdrift ¹⁾	15,6	0,1	-3,2	0,6
Industri	1,6	0,1	0,3	-1,6
Kraftforsyning	9,3	-2,3	2,9	6,7
Produksjon etter anvendelse:				
Eksport	3,0	1,4	-0,1	-3,5
Konsum	3,1	-1,1	0,1	0,8
Investering	1,7	0,3	1,6	-0,7
Vareinnsats i bygg og anlegg	2,6	0,2	3,0	0,9
Vareinnsats ellers	2,5	-0,2	1,1	1,0

1) Utenom utvinning av olje og naturgass.

Tabell 2. Industriproduksjon. Endring i ukorrigert indeks fra samme periode året før: Prosent

	Aug.-okt.	Nov.-jan.
Industri i alt	0,7	0,5
Næringsmidler, drikkevarer og tobakk	-1,9	3,0
Tekstilvarer, bekledningsvarer, lær og lærvarer	-6,1	-7,7
Trevarer	0,0	-4,4
Treforedling	9,9	8,0
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	-0,5	-0,4
Kjemiske produkter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter	0,4	0,0
Mineralske produkter	-5,2	-2,0
Jern, stål og ferrolegeringer	-2,9	-2,4
Ikke-jernholdige metaller	2,2	-3,7
Metallvarer	-0,3	-1,1
Maskiner	6,4	4,4
Elektriske apparater og materiell	2,2	3,3
Transportmidler	2,3	2,4
Tekniske og vitenskapelige instrumenter, foto- og optiske artikler	2,0	4,2
Industriproduksjon ellers	0,9	-2,1

Tabell 3. Registrert arbeidsløshet. 1 000 personer

	1980/81					1981/82				
	Okt.	Nov.	Des.	Jan.	Febr.	Okt.	Nov.	Des.	Jan.	Febr.
I alt	22,6	24,4	30,1	34,2	31,2	26,2	28,4	35,6	42,1	38,5
Herav industri, bygge- og anleggsvirksomhet	5,9	8,6	13,0	14,2	13,2	8,1	9,8	14,7	17,6	..

Tabell 4. Arbeidsmarkedet. Endring i sesongkorrigerte tall fra foregående tremånedersperiode.
Prosent

	1981/82			
	Mars-mai	Juni-aug.	Sept.-nov.	Des.-febr.
Arbeidsløshet	4,5	8,9	-5,6	17,4
Ledige plasser	2,4	-13,9	9,9	-6,9

Tabell 5. Detaljomsetning

	1981/82			
	Febr.-april	Mai-juli	Aug.-okt.	Nov.-jan.
<u>Omsetningsvolum i alt, sesongkorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode ...	2,5	-1,8	0,1	2,0
<u>Omsetningsverdi, ukorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere				
I alt	16,2	15,4	13,6	14,9
Av dette:				
Nærings- og nytelsesmidler	16,0	15,5	14,3	13,3
Møbler og innbo	15,2	16,3	13,3	14,2
Bekledning og tekstilvarer	8,2	9,4	7,0	11,3
Motor kjøretøyer og bensin	21,4	20,0	16,7	20,1

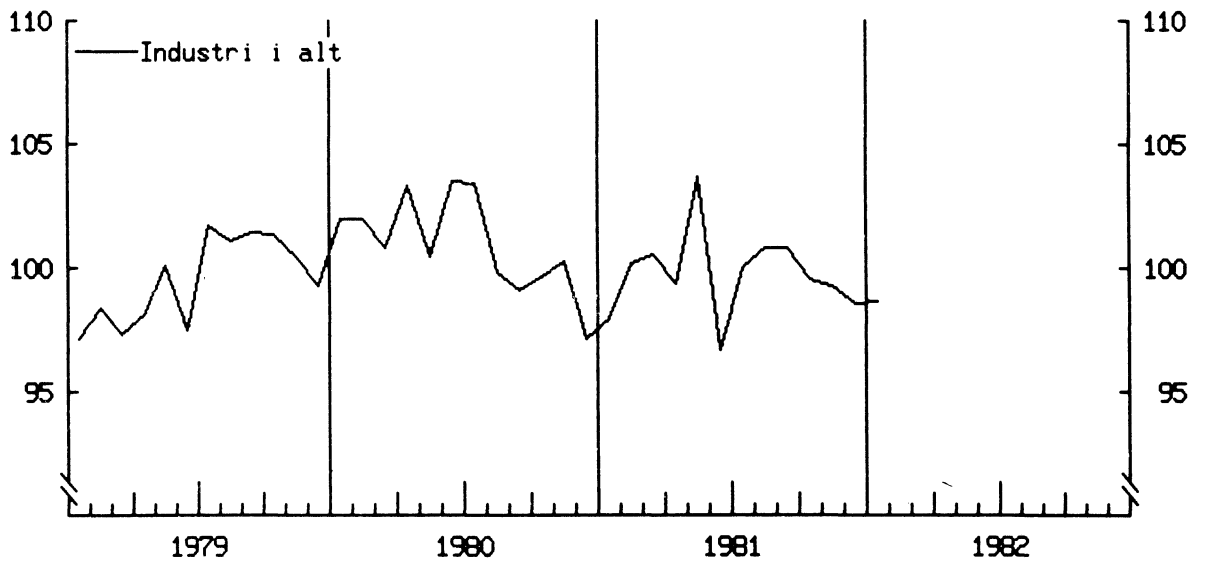
Tabell 6. Utenrikshandel¹⁾

	1981/82			
	Mars-mai	Juni-aug.	Sept.-nov.	Des.-febr.
<u>Eksportverdi</u>				
Sesongkorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode	3,0	3,2	7,5	-4,5
Ukorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere	9,1	13,5	18,6	7,7
<u>Importverdi</u>				
Sesongkorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode	3,6	-3,2	11,3	-0,4
Ukorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere	6,6	-3,6	12,4	9,5

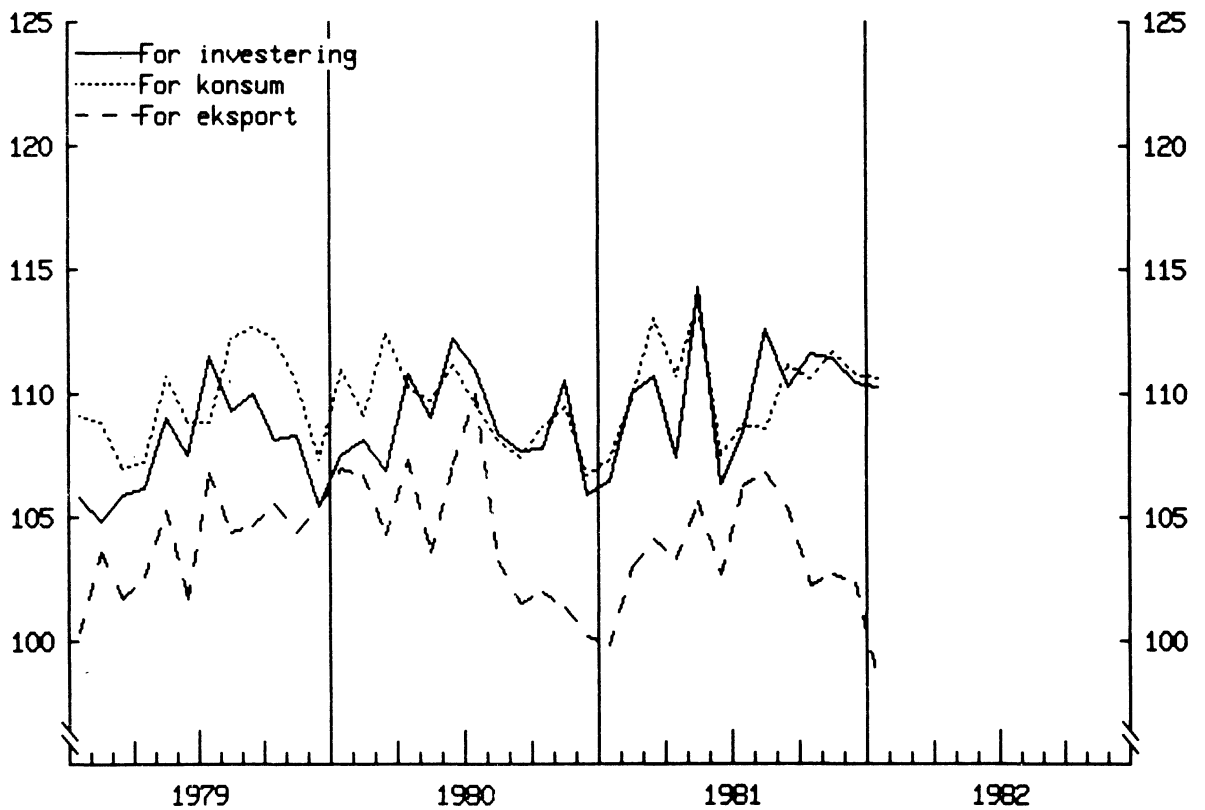
1) For eksporten regnet uten skip, oljeplattformer mv., råolje og gass, for importen uten skip og oljeplattformer mv.

DIAGRAMMEDLEGG FOR NORGE

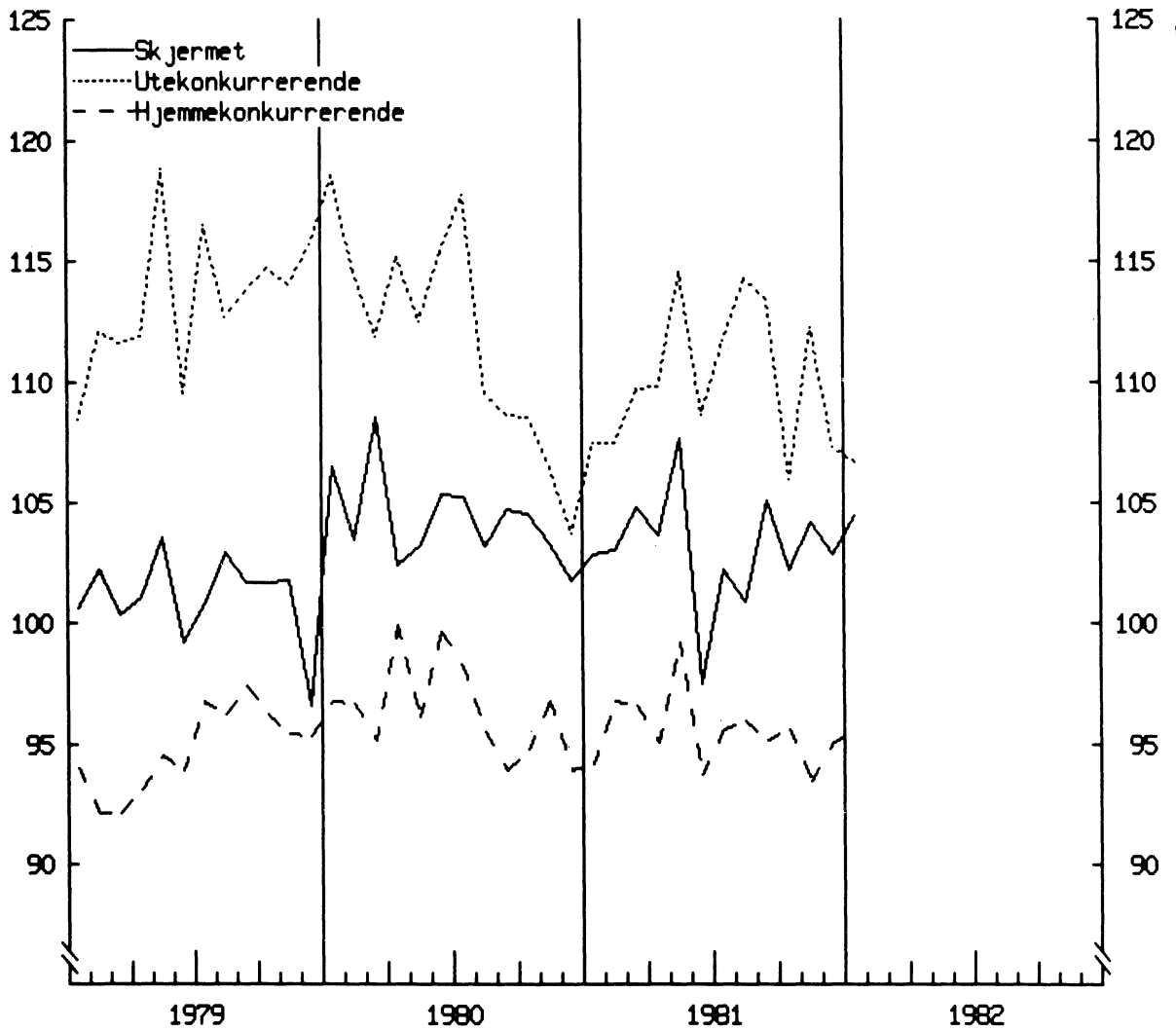
Figur 1.1. PRODUKSJONSINDEKS
Sesongkorrigert. 1975 = 100.

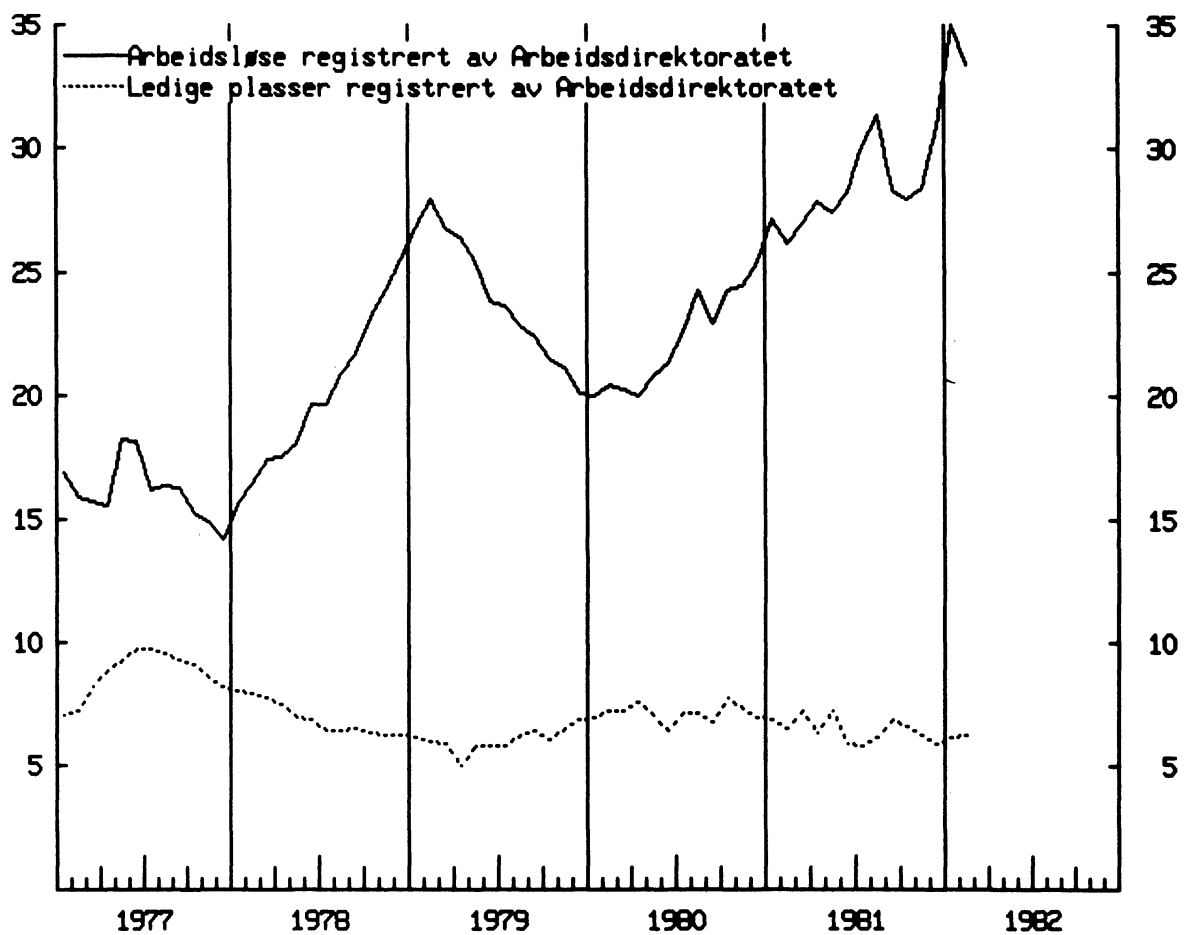
Figur 1.2. PRODUKSJONSINDEKS ETTER ANVENDELSE
Bergverksdrift industri og kraftforsyning uten oljeutvinning.
Sesongkorrigert. 1975 = 100.

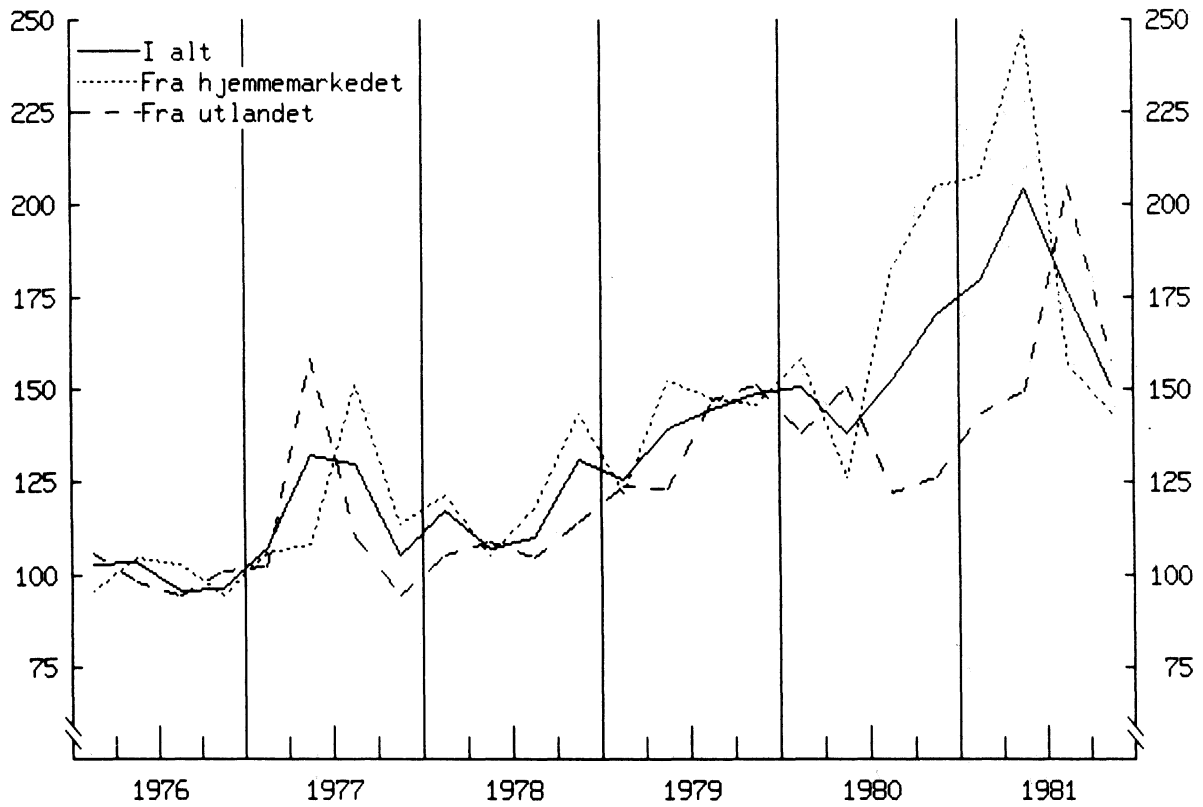
Figur 1.3. PRODUKSJONSINDEKS ETTER KONKURRANSETYPE
Bergverksdrift industri og kraftforsyning uten oljeutvinning.
Sesongkorrigert. 1975 = 100.

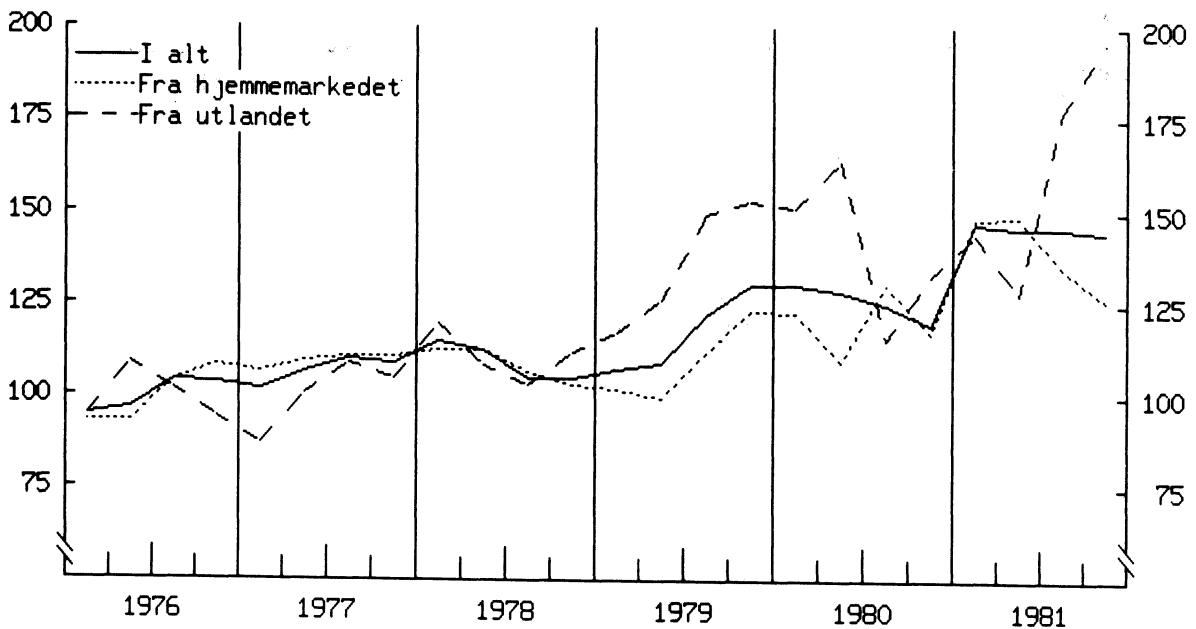
Figur 2.1. ARBEIDSMARKEDET
Registrerte arbeidsløse og ledige plasser.
Sesongkorrigererte tall i tusen.

Figur 3.1. ORDRETILGANG
Metaller og verkstedprodukter.
Sesongkorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

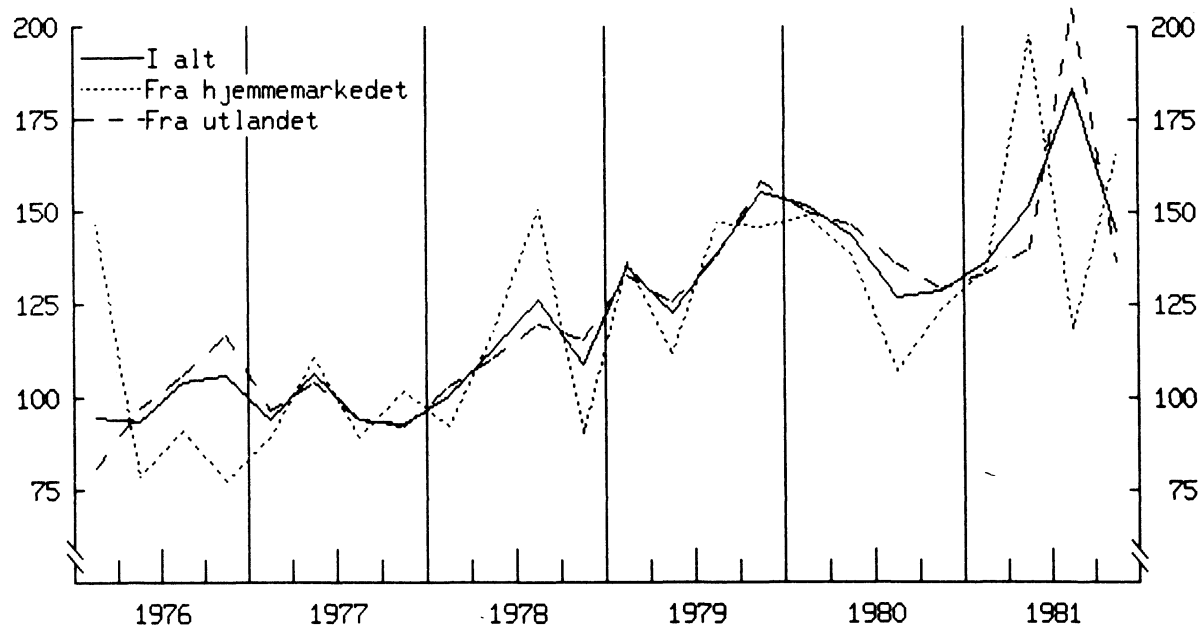
Figur 3.2. ORDRETILGANG
Verkstedprodukter uten transportmidler og oljeplattformer m.v.
Sesongkorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

Figur 3.3. ORDRETILGANG

Metaller.

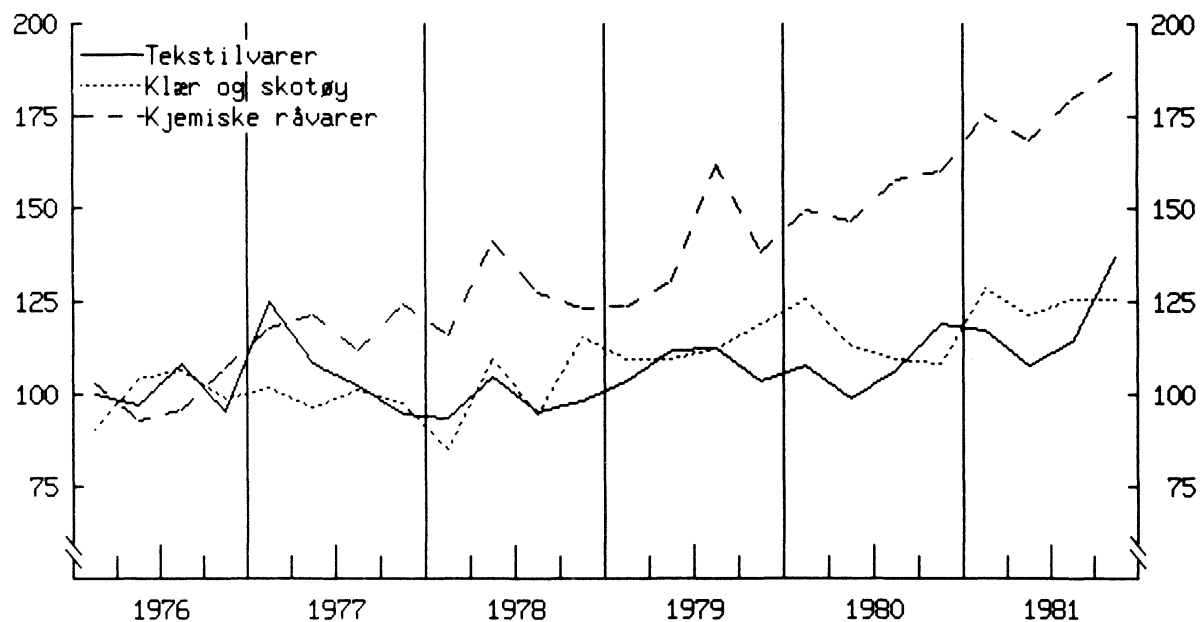
Sesongkorrigeret verdiindeks. 1976 = 100.

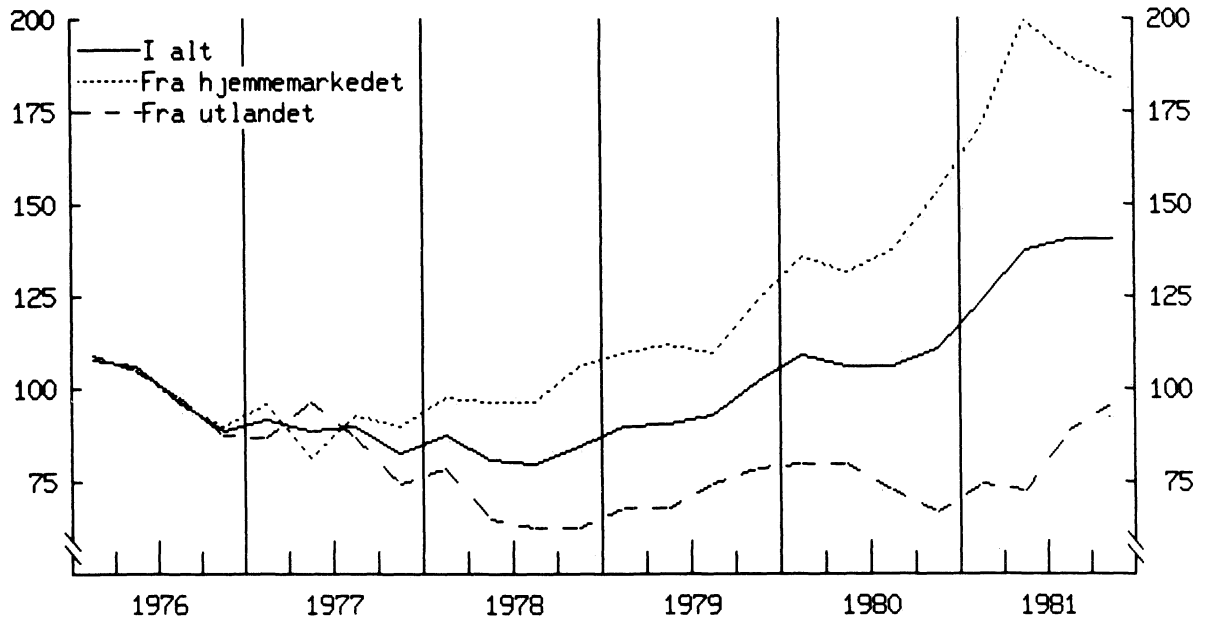
Figur 3.4. ORDRETILGANG

Tekstilvarer klær og skotøy og kjemiske råvarer.

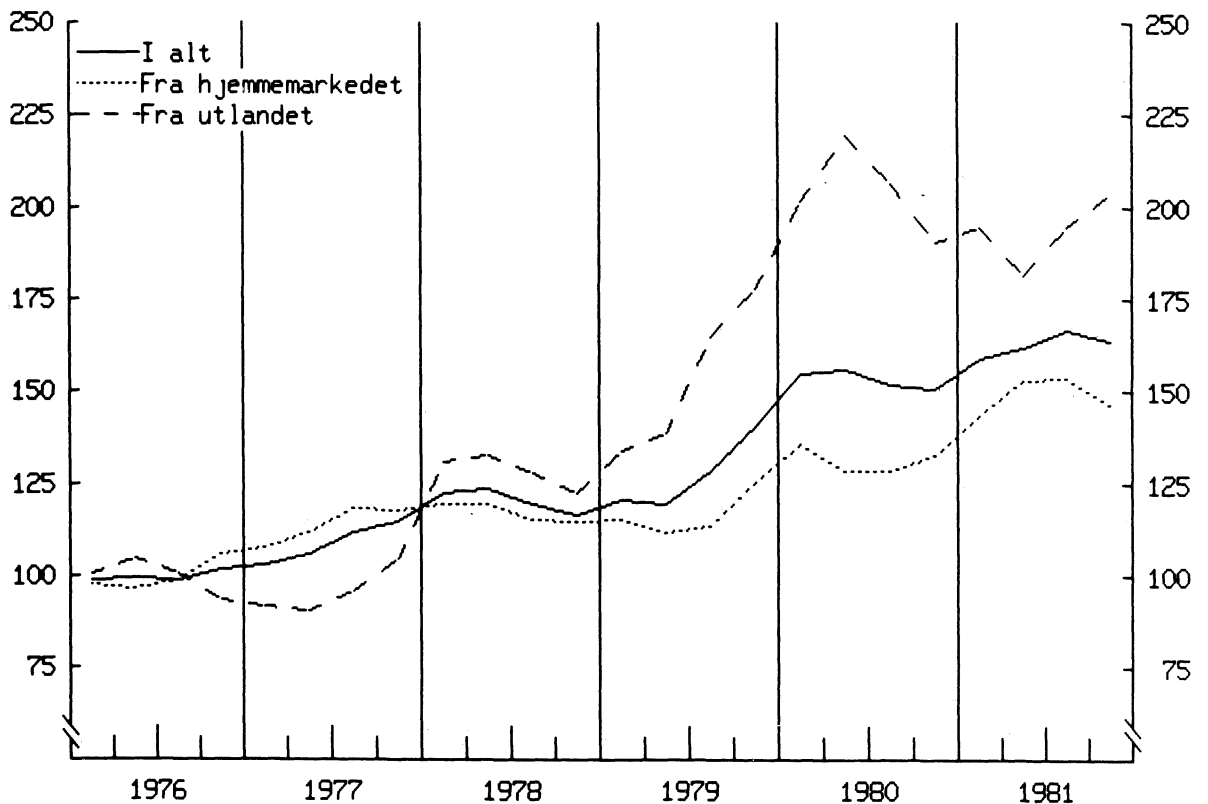
Sesongkorrigeret verdiindeks. 1976 = 100.

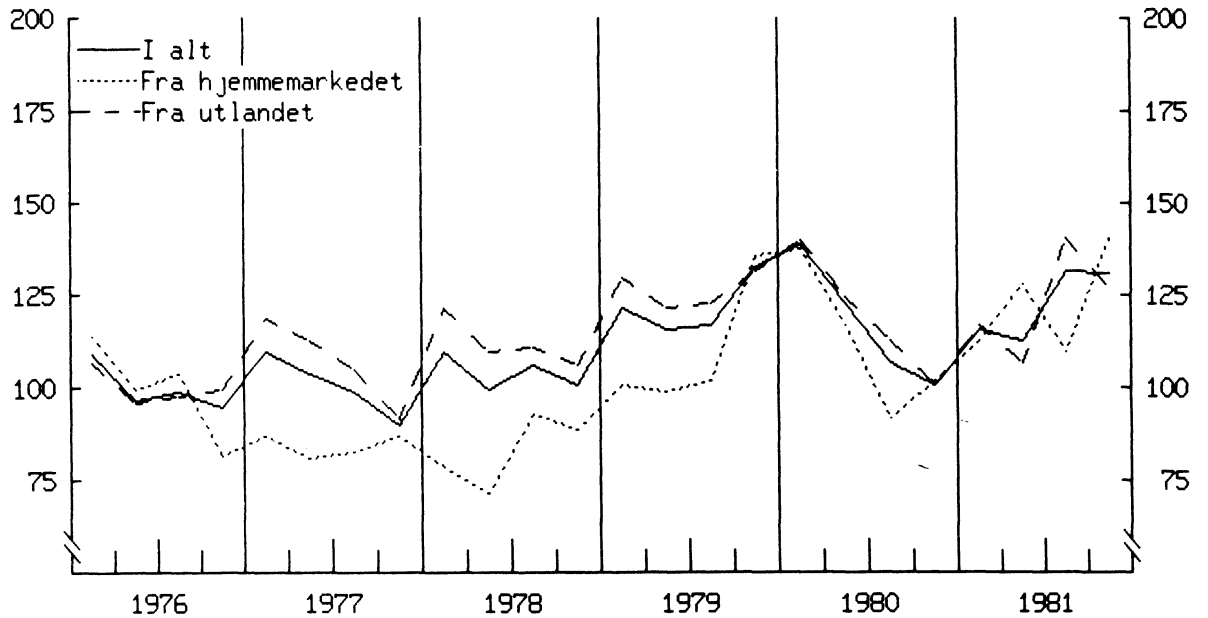
Figur 3.5. ORDRERESERVE
Metaller og verkstedprodukter
Ukorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

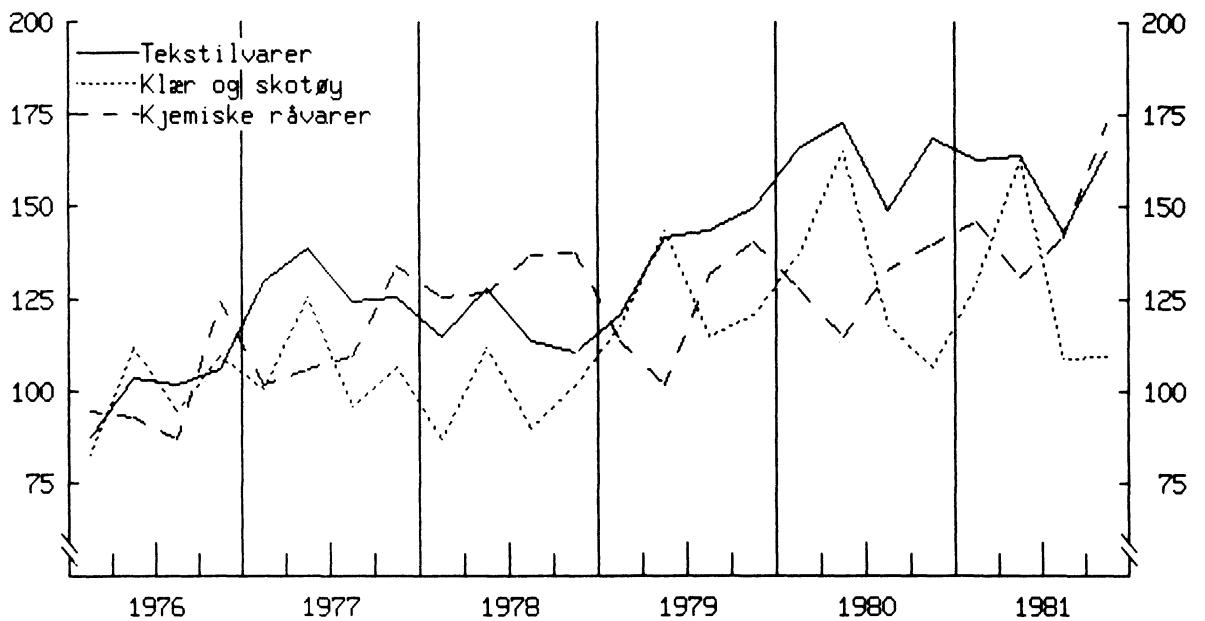
Figur 3.6. ORDRERESERVE
Verkstedprodukter uten transportmidler og oljeplattformer m.v.
Ukorrigert verdiindeks. 1976 = 100.

Figur 3.7. ORDRERESERVE
Metaller
Ukorrigeret verdiindeks. 1976 = 100.

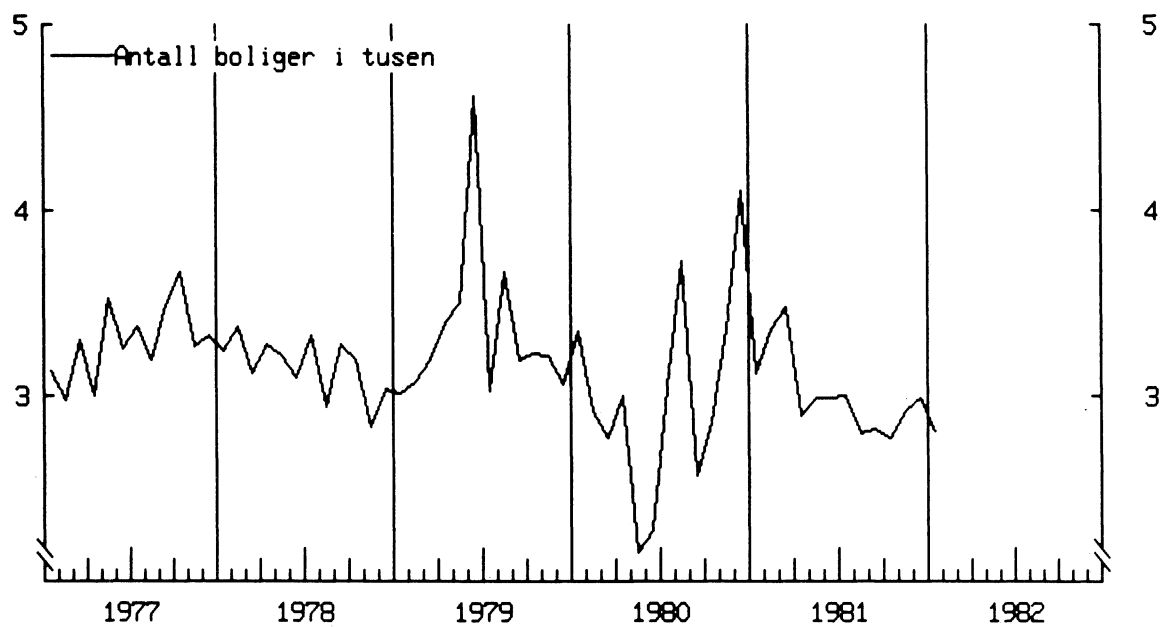

Figur 3.8. ORDRERESERVER
Tekstilvarer klær og skotøy og kjemiske råvarer
Ukorrigeret verdiindeks. 1976=100.

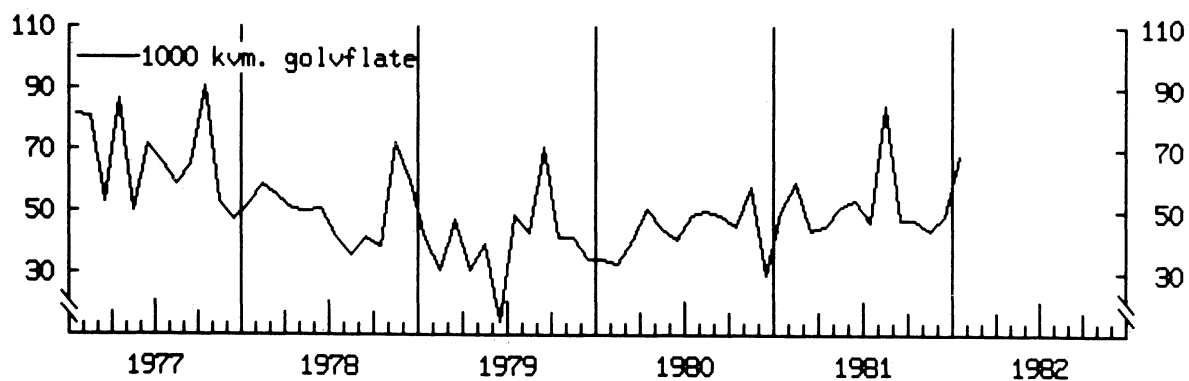

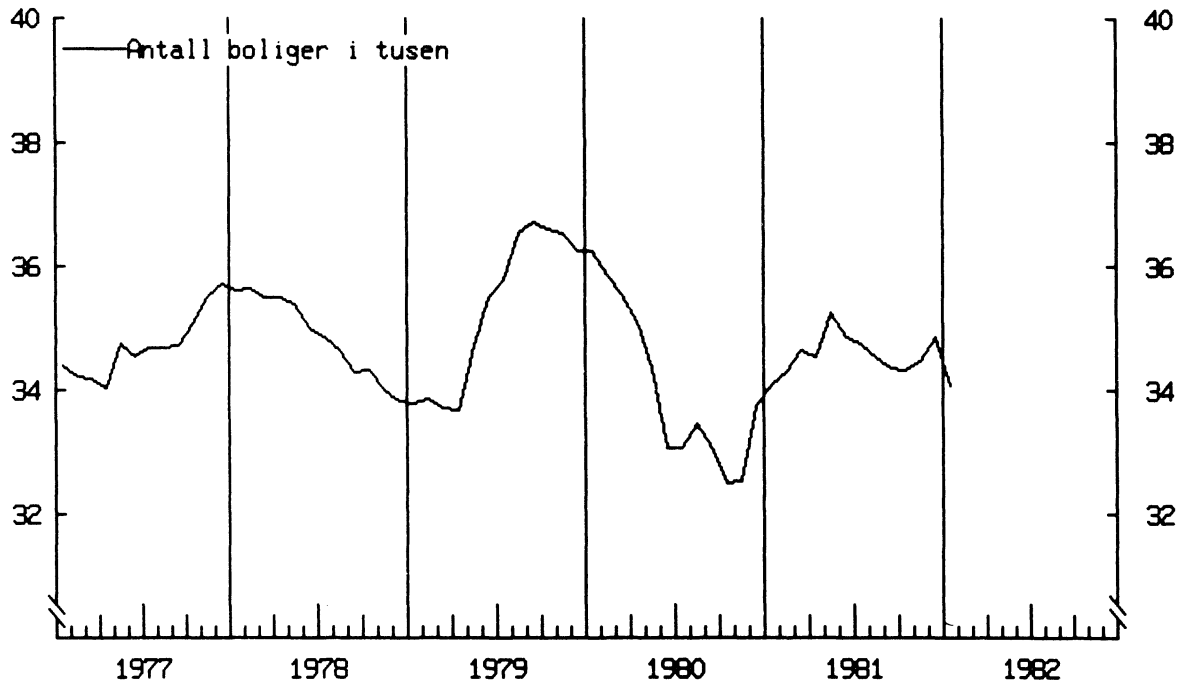
Figur 4.1. BYGG
Boliger satt igang. Sesongkorrigert.

Figur 4.2. BYGG
Industri og bergverksbygg satt igang. Sesongkorrigert.

Figur 4.3. BYGG
Boliger under arbeid. Sesongkorrigert.

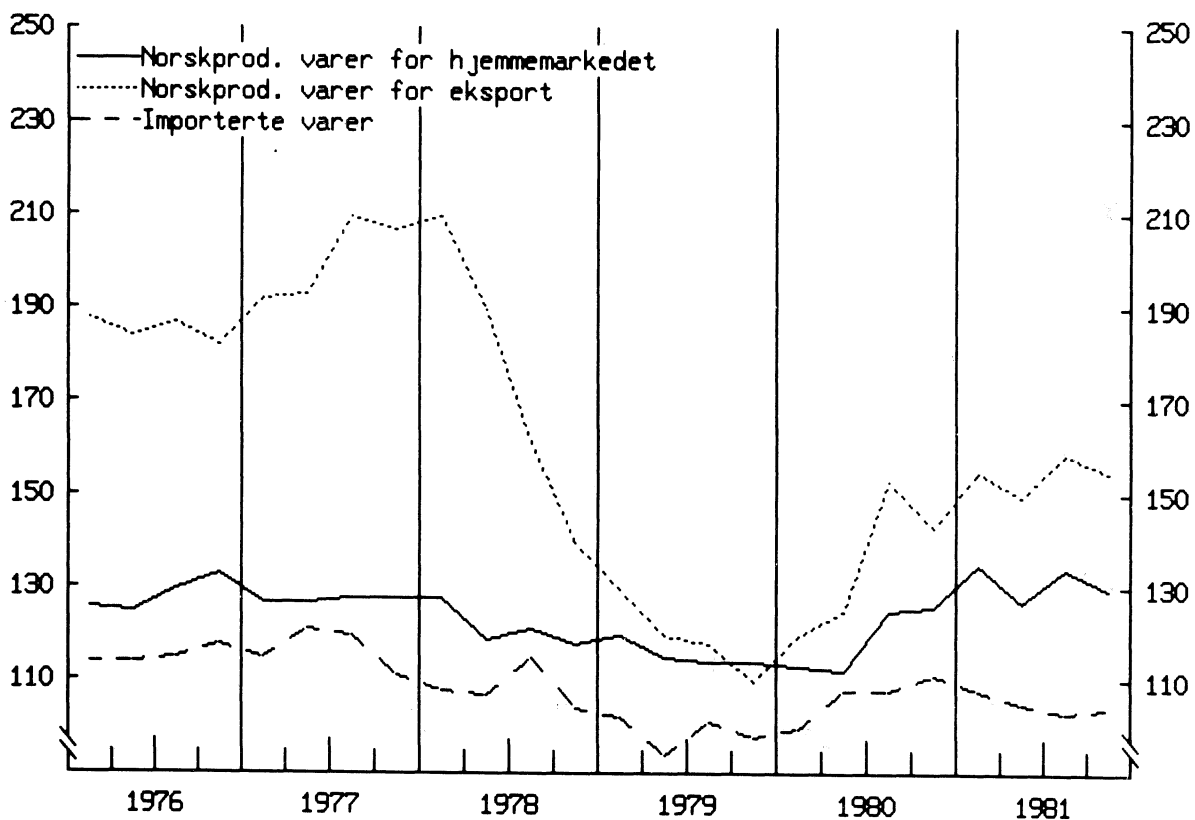
Figur 4.4. BYGG
Industri og bergverksbygg under arbeid. Sesongkorrigert.

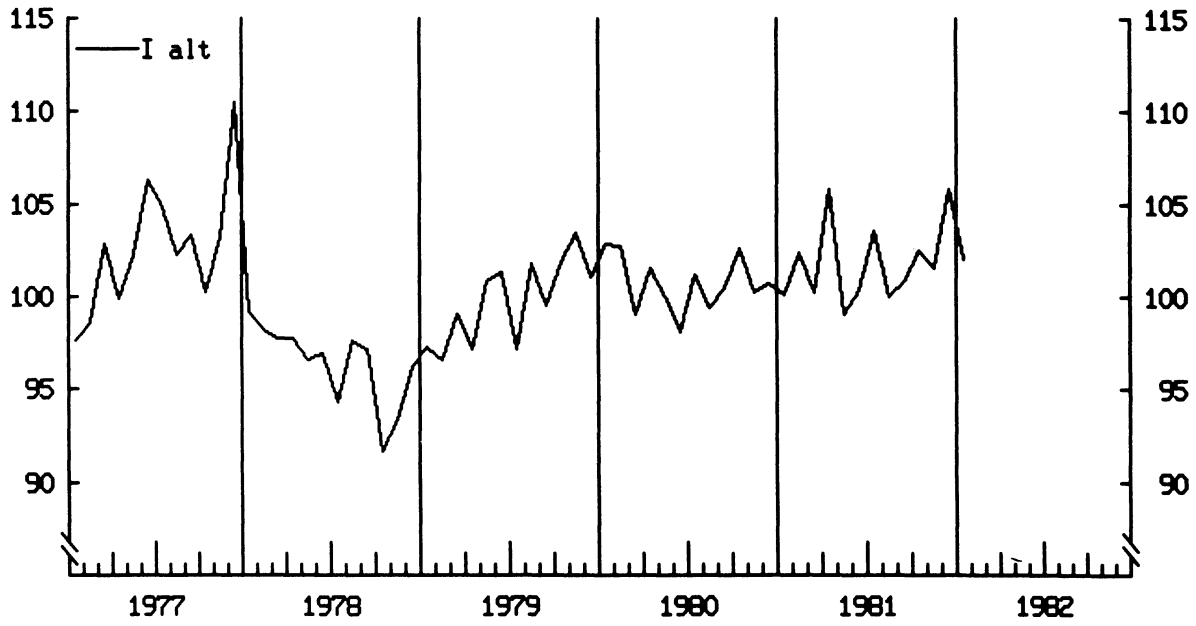
Figur 5.1. UTFØRTE INVESTERINGER
Sesongkorrigerede verditall. 100 millioner kr.

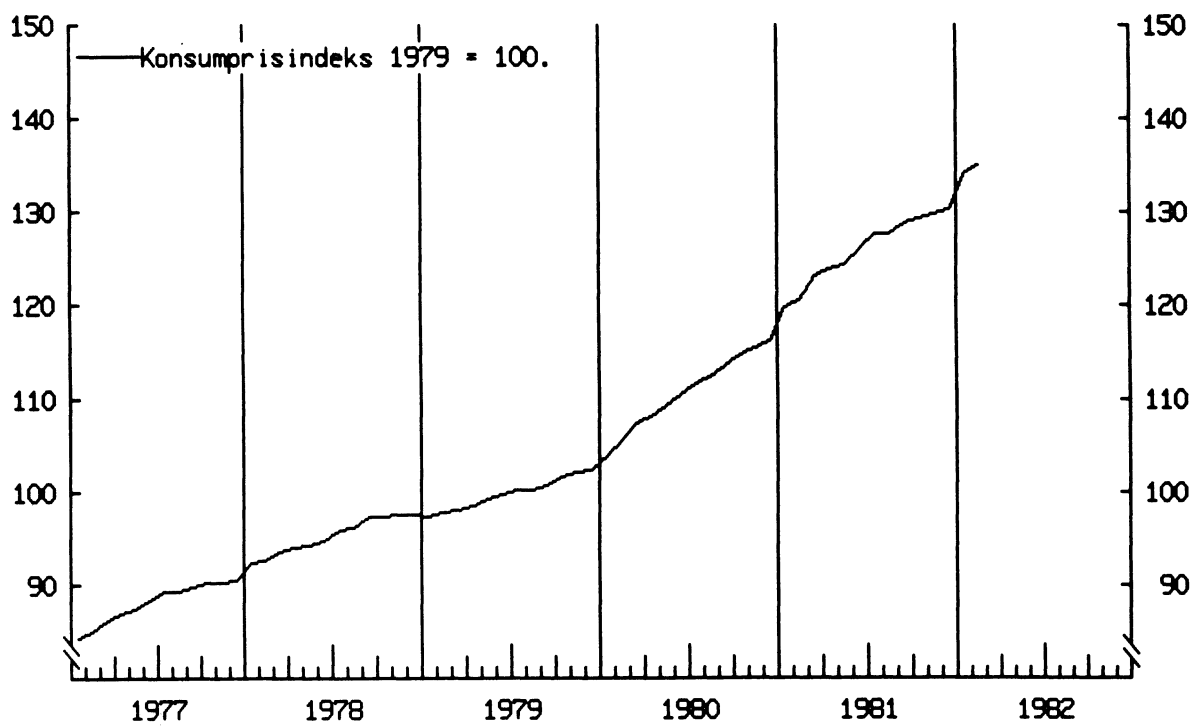
Figur 6.1. LAGER
Industri og engrosshandel.
Ukorrigert volumindeks. 1970 = 100.

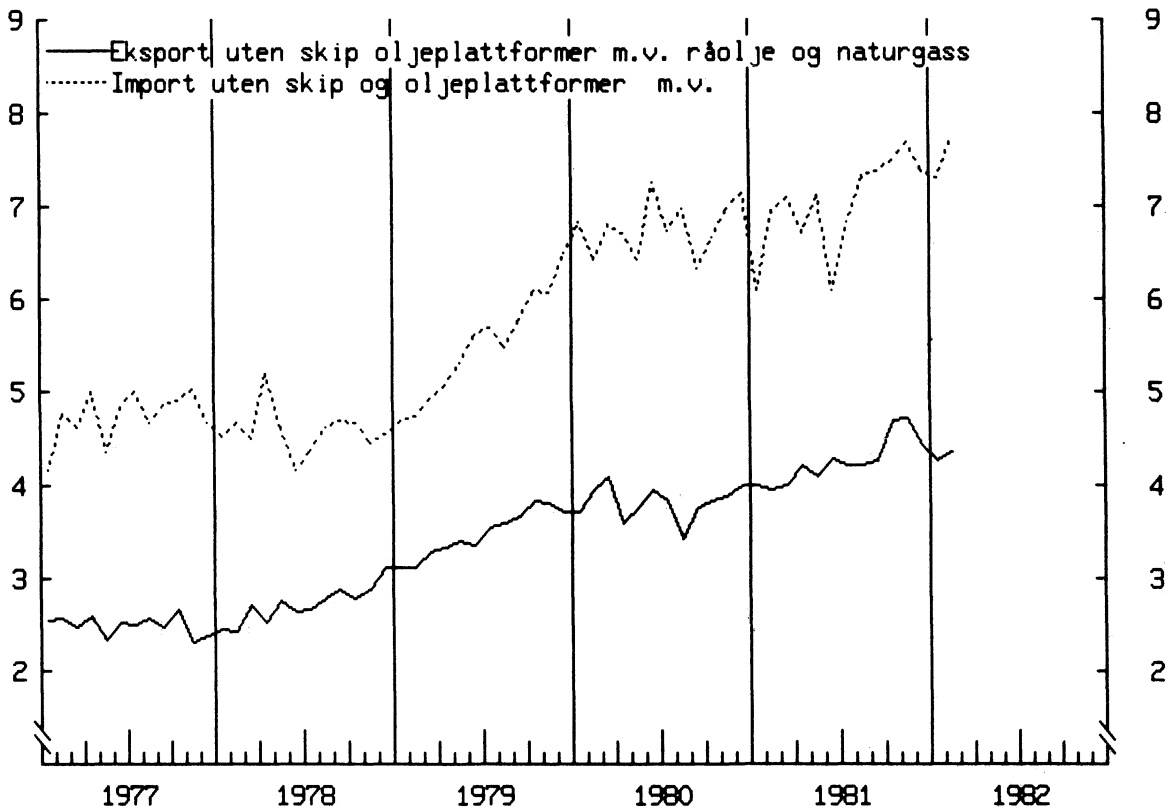
Figur 7.1. DETALJOMSETNING
Sesongkorrigeret volumindeks. 1979=100.

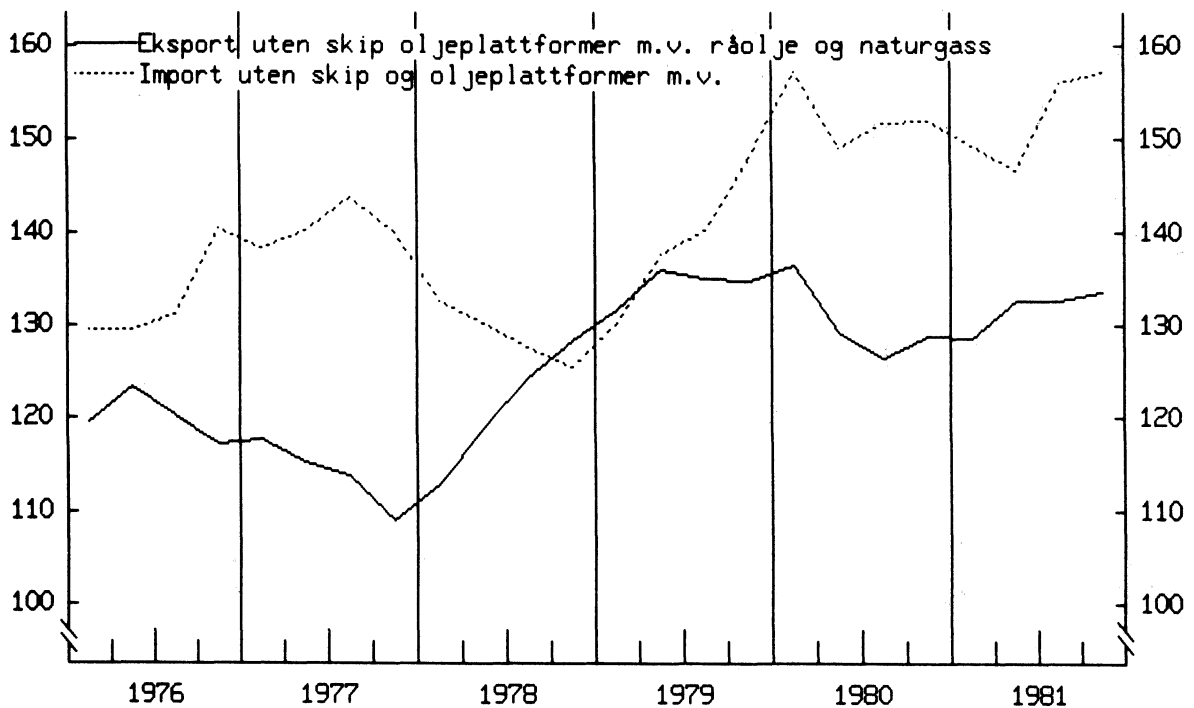
Figur 8.1. INNENLANDSKE PRISER

Figur 9.1. UTENRIKSHANDEL MED TRADISJONELLE VARER
Sesongkorrigerte verditall. Milliarder kr.

Figur 9.2. UTENRIKSHANDEL MED TRADISJONELLE VARER
Sesongkorrigert volumindeks. 1970 = 100.

Figur 9.3. UTENRIKSHANDEL MED TRADISJONELLE VARER
Prisindekser (enhetspriser). 1970=100

